

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER
ORGAAN VOOR DE MEDEDELINGEN VAN DE CENTRALE COMMISSIE VOOR DE RIJNVAART
UITGAVE VAN HET INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN

16^E JAARGANG

WOENSDAG 29 JULI 1931

No. 813

INSTITUUT VOOR ECONOMISCHE GESCHRIFTEN.
Algemeen Secretaris: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.
ECONOMISCH-STATISTISCHE BERICHTEN.

COMMISSIE VAN ADVIES:

Prof. Mr. D. van Blom; J. van Hasselt; Jhr. Mr. L. H. van Lennep; Mr. K. P. van der Mandele; Prof. Dr. N. J. Polak; Mr. Dr. L. F. H. Regout; Dr. E. van Welderen; Baron Rengers; Prof. Mr. H. R. Ribbicus; Jan Schilthuis; Mr. Q. J. Terpstra; Prof. Mr. F. de Vries.

Gedelegeerd lid: Prof. Mr. Dr. G. M. Verrijn Stuart.

Redacteur-Secretaris: H. M. H. A. van der Valk.

Secretariaat: Pieter de Hoochweg 122, Rotterdam.

Telefoon Nr. 35000. Postrekening 8408.

28 JULI 1931.

Op de geldmarkt heerschte deze week een zeer eigenaardige toestand. Aan de eene zijde stond een zeer groot renteloos tegoed bij De Nederlandsche Bank en aan de andere zijde een bijna geheel ontbreken van eenig aanbod van geld op de geldmarkt. Het gevolg van deze terughoudendheid, die alleen te verklaren is als men veronderstelt een vrees voor eigen liquiditeit of een algemeen gebrek aan vertrouwen, was een verder oploopen van de disconto- en prolongatiekoersen. Het aanbod van wissels was niet groot; maar desniet-temeenstaande moest herhaaldelijk tot $2\frac{1}{2}$ pCt. worden toegestaan, terwijl de prolongatierente tot $2\frac{1}{2}$ pCt. opliep. In verband met het bovenstaande was ook zeer merkwaardig de uitslag van de inschrijving op het schatkistpapier. De vrees voor de toekomst ging hierbij zoover, dat de driemaandspromessen werden toegewezen op een rentebasis van $2\frac{11}{16}$ pCt. of $\frac{11}{16}$ pCt. boven het officiële tarief van De Nederlandsche Bank. In het geheel werd slechts ingeschreven voor f 24.062.000. Toegewezen werden f 13.520.000 driemaandspromessen à f 993.11; f 3.660.000 zesmaands à f 987.15 en f 6.372.000 jaarbiljetten à pari of resp. $2\frac{11}{16}$ pCt., $2\frac{1}{2}$ pCt. en 3 pCt.

* * *

De balans van De Nederlandsche Bank geeft wederom een aanmerkelijke stijging van den goudvoorraad te zien; de post gouden muntmateriaal blijkt met 57,1 miljoen te zijn toegenomen. De binnenlandse uitzettingen der Bank zijn per saldo eenigszins afgenomen. De post binnenlandse wissels steeg weliswaar met f 7,4 miljoen, doch de beleeningen vertoonden een vermindering van f 14,6 miljoen. Het tegoed van het Rijk, dat de vorige weekstaat had aan te wijzen, heeft plaats gemaakt voor een debet-saldo van de schatkist ten bedrage van f 4,5 miljoen.

De zilvervoorraad der Bank steeg met een goede f 100.000. De post papier op het buitenland bleef vrijwel onveranderd. De diverse rekeningen op de actiefzijde der balans namen met nagenoeg f 1 miljoen toe.

De biljettencirculatie krom met f 11,4 miljoen. De rekening-courant-saldi van anderen stegen met niet minder dan f 45,5 miljoen en beloopt thans f 126,3 miljoen. Het beschikbaar metaalsaldo bedraagt f 35,1

miljoen meer dan verleden week. Het dekkingspercentage is nagenoeg 59.

* * *

Ook op de wisselmarkt was de toestand verre van rooskleurig. De omzetten waren gering en kwamen meestal slechts met veel moeite tot stand. Ook de schommelingen in de koersen bleven groot. Dollars begonnen op ca. $2.48\frac{1}{2}$ en stegen in twee dagen tot $2.48\frac{1}{2}$, maar sloten weder op $2.48\frac{1}{16}$. Ponden waren weder zeer flauw; alleen aan het einde der week, na de verhooging van het disconto, werd het aanbod wat kleiner en kon een lichte verbetering tot 12.04 à 12.04 $\frac{1}{2}$ intreden. Ook Parijs en België schommelden zeer sterk; het slot was echter voor beide wissels flauwer. Zwitserland wederom vast; 48.37 $\frac{1}{2}$ geld. Het moeilijkste was de handel in Marken. Weliswaar ontstond weder een geringe handel in chèque of uitbetaling Berlijn, maar het meeste werd toch afgedaan door aan- of verkoop van bankpapier, waarvoor de koersschommelingen weliswaar niet zoo sterk waren als de vorige week, maar toch altijd nog schommelingen vertoonden van 30 of 40 cent op één dag. Ook voor ander bankpapier en voor goud bestond veel vraag. Dollarnoten gingen grif weg voor 2.50 à 2.51 en Engelsch goud werd voor 12.12 à 12.14 verhandeld.

Op de termijnmarkt stonden de zaken vrijwel stil. Voor zoover er verhandeld werd, was voor driemaands Ponden in plaats van een klein agio een disagio in de plaats gekomen van $1\frac{1}{4}$ à 1 cent. Daarentegen steeg het agio voor driemaands Dollars van 23 à 27 cents tot 35 à 45 cents.

LONDEN, 27 JULI 1931.

De zeer belangrijke goudonttrekkingen aan de Bank van Engeland, in hoofdzaak voor Fransche rekening, hielden ook de vorige week onverminderd aan. Het totaal bedrag der onttrekkingen sedert 14 Juli bedraagt ongeveer £ 30 miljoen.

Het behoeft dus geen verwondering te wekken, dat toen in den loop der week bleek, dat het resultaat der Minister's Conferentie vrijwel nihil zoude zijn, de Bank Donderdag l.l. tot haar gebruikelijk verdedigingsmiddel overging door het disconto met een vol procent te verhoogen. Uit het feit, dat slechts voor £ 47 miljoen werd ingeschreven op de £ 45 miljoen schatkistpromessen op Vrijdag, spreekt wel eenigszins twijfel of één procent voldoende zal zijn, ofschoon daar tevens bijkomt, dat de Fransche huizen ditmaal geen inschrijvingen ingezonden zullen hebben.

De geldmarkt is natuurlijk veel krapper van liquide middelen voorzien. De disconto-notering is $3\frac{7}{16}$ — $3\frac{1}{2}$.

Het verhoogde disconto heeft de notering van het Pond Sterling in de voornaamste landen wel verbeterd, al is die verbetering nog niet voldoende. Heden waren Dollars 4.85 $\frac{1}{2}$ en Francs 123.85—90, Guldens 12.04—12.04 $\frac{1}{2}$, zoodat de export naar Frankrijk voor het oogenblik niet meer loonend is. New-York heeft in deze periode geen goud onttrokken.

OVERWEGINGEN NAAR AANLEIDING VAN HET
RAPPORT DER COMMISSIE VAN DE
NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID
EN HANDEL OVER HET AFBETALINGSSTELSEL.¹⁾

Hangende het onderzoek van de staatscommissie over het afbetalingsstelsel, onder voorzitterschap van Prof. van der Heyden, blijft dit probleem ook van particuliere organisaties de aandacht trekken. En terecht. Immers de ontwikkeling van het stelsel kan in de economische gedragingen van een belangrijk deel van het volk fundamenteele veranderingen brengen en het is goed, dat zij op den voet wordt gevolgd. Van groot belang is daarbij de verkrijging van statistische gegevens, die echter zeer moeilijk bereikbaar zijn. In dit opzicht heeft de commissie van de Ned. Mij. van Nijverheid en Handel, tot onderzoek van het stelsel ingesteld, zich verdienstelijk gemaakt door weer enkele getallen — zij het dan dat deze meer een typeerende dan een statistische waarde hebben — te verzamelen. Zij deelt ons mede, dat voor het Kantongerecht te Amsterdam in 1929: 865 civiele zaken betreffende afbetalingscontracten behandeld werden; in 1930: 998, terwijl voor Rotterdam die cijfers waren: 1929: 955; 1930: 1083. Uit de toename kunnen wij afleiden, ofwel dat het afbetalingsstelsel nog steeds grootere uitbreiding krijgt, ofwel dat de crisis moeilijkheden bij de afwikkeling verwekt. Van meer belang dan deze toename die dus ongeveer 15 pCt. bedraagt, worden de gegevens, wanneer wij hen splitsen volgens de zaken, waarover de afbetalingscontracten loopen, die voor de genoemde Kantonrechters behandeld werden. Van de in het totaal 3901 zaken, die in deze twee jaren voor deze twee Kantongerechten werden behandeld, hadden er 1391 betrekking op diversen en spaarzegels, waarvan dus niet is na te gaan of zij al dan niet productieve doeleinden hadden; 35 hadden betrekking op snelwegers- en schrijfmachines, waar men productieve doeleinden kan veronderstellen; 402 hadden betrekking op naaimachines en rijwielen, waarvan men nog kan aannemen, dat zij noodzakelijk zijn tot vergrooting van de inkomsten van het gezin en al de andere, dat wil dus zeggen: 2183 zaken van de 2610, waarvan wij den aard kunnen identificeren, hadden betrekking op stofzuigers, meubelen, kleeding, waschmachines, radio's en gramophonen, d.w.z. op zaken, waarvoor het argument, dat men tot verdediging van het afbetalingsstelsel bij voorkeur aanhaalt, n.l. dat het de koopers, tot het verkrijgen van een grooter inkomen in staat stelt, *niet* opgaat. De leegheid van dit argument wordt, dunkt mij, door dit statistiekje eens te meer bevestigd.

Een andere interessante mededeeling van de commissie is, dat het aantal processen-verbaal wegens verduistering van op afbetaling geleverde goederen te Amsterdam geschat wordt op 150 per jaar. De commissie maakt daarbij de wel wat luchthartige opmerking, dat dit aantal relatief klein kan worden genoemd. Wanneer men weet, dat het totaal van alle vonnissen, die in kracht van gewijsde zijn gegaan omtrent alle misdrijven van economischen aard over het jaar 1930 binnen het geheele gebied van het Gerechtshof van Amsterdam 1192 bedraagt en men komt dan tot de conclusie, dat alleen voor het gebied der *Rechtbank* Amsterdam, dus met uitsluiting van het gebied der *Rechtbanken* Alkmaar, Haarlem en Utrecht, die eveneens onder het Gerechtshof Amsterdam ressorteren, het aantal verduisteringen tengevolge van afbetalingszaken 150 bedraagt, dan bewijst het, dunkt mij, dat de opvatting, dat verduistering van op afbetaling gekochte zaken eigenlijk niet „au sérieux” moet genomen worden, reeds diep heeft doorgewerkt, wanneer men 150 gevallen als een bagatel behandelt. Men verliest dan uit het oog, dat verduistering van goederen, die men op afbetaling gekocht heeft, wer-

¹⁾ Men zie het referaat over het rapport in het nummer van dit tijdschrift van 17 Juni, p. 555.

INHOUD.

Blz.

OVERWEGINGEN NAAR AANLEIDING VAN HET RAPPORT DER COMMISSIE VAN DE NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID EN HANDEL OVER HET AFBETALINGSSTELSEL door <i>Dr. R. van Genechten</i>	672
's Lands ontvangsten in 1931 door <i>W. H. Meijburg</i> ..	675
Rotterdamsche havenbelangen door <i>C. Vermey</i>	676

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING:

Het Hoover-plan en de Successie-staten door <i>Prof. Dr. Richard Kerschagl</i>	677
--	-----

AANTEKENINGEN:

De werkzaamheden van den Amerikaanschen douanedienst in Nederland door <i>Gerald C. Wheeler</i>	678
De Handelsbeweging van Nederlandsch-Indië	680

INGEZONDEN STUKKEN:

„Arbeitsstreckung” door <i>N. C. Looijaard</i> met Naschrift door <i>Prof. Dr. Ant. van Gijn</i>	682
--	-----

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN..... 684—690

Geldkoersen.	Bankstaten.	Verkeerswezen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.	

kelijk verduistering is en dat, wanneer niet de Rechterlijke macht in deze zaken meer aanpassingsvermogen betoonde dan den wetgever, 150 menschen wegens deze gevallen onvoorwaardelijke straffen hadden opgelopen, terwijl ook nu nog een groot aantal menschen daardoor in de positie komen van iemand, die geen blanco strafregister heeft en hun levensmogelijkheden daardoor aanzienlijk worden beperkt.

De verdere overwegingen van het rapport kenmerken zich door dezelfde luchthartigheid. Het stelsel wordt erin gekarakteriseerd als iets, wat voor- en na-deelen heeft, waarbij ditmaal de verwijzing naar de vergrooting van het inkomen die door het koopen op afbetaling zou kunnen worden verkregen, misschien wel onder den indruk van de gegeven tabellen, ons wordt bespaard, maar in de plaats waarvan wordt gewezen op het feit, dat het afbetalingsstelsel de voordeelen der moderne uitvindingen brengt binnen het bereik van velen, die daarvan anders nooit zouden profiteren. Dit is inderdaad de gedachtengang, die ook bijv. de reclame van afbetalingszaken beheerscht. Het is duidelijk dat, wanneer men op dit argument moet terugvallen ter verdediging van het stelsel, men op dezelfde gronden zou kunnen verdedigen, dat de arbeider zijn loon van de eerste twee jaren cedeert om bij zijn huwelijk een reis rond de wereld met een Zeppelin te maken! Het stelsel zou volgens het rapport kunnen leiden tot vermindering van onnutte kleine uitgaven om in staat te stellen tot het, in termijnen, verrichten van nuttige uitgaven. Wat er nuttiger is in het aanschaffen van een gramfoon of een radio dan in het doen van dagelijkse kleinere uitgaven, waarvan de arbeider onmiddellijk de behoeftenbevrediging tegen het offer kan afwegen, is mij niet duidelijk. Wanneer hij de gramfoon verkiest, alleen omdat hij hem op afbetaling kan koopen, dan is dat alleen, omdat hij een sterke onderschatting heeft van de toekomstige lasten en het afbetalingsstelsel — en dat is mijn groote grief ertegen — stelt promotors van het stelsel in staat te speculeeren op dit zwakke punt in het volkskarakter. Ik zeg de promotors, want, het rapport wijst er nog eens op, bonafide winkeliers doen slechts noode aan het stelsel mede, omdat zij daartoe door de concurrentie van de afbetalingsmagazijnen gedwongen worden.

Daarom ben ik van meening, in tegenstelling met het rapport van de commissie, dat wel degelijk het stelsel *als zoodanig* een gevaar voor de financiële zeden van de menigte vormt. Wanneer de gewoonte bestaat het loon per week te betalen, wanneer het stelsel der verplichte winkelnering, dat in zijn practijk ook tot een soort afbetalingsstelsel leidde, door de wet verboden is, dan komt dat, omdat men zich steeds op den grondslag heeft gesteld van deze werkelijkheid, dat de arbeiders een sterke onderschatting heb-

ben van toekomstige lasten, en verplichtingen over een langere termijn loopende, niet als één geheel kunnen overzien. Het is niet toelaatbaar deze werkelijkheid bij de bespreking van het afbetalingsstelsel te negeren. Het probleem is niet, zooals de commissie dat voorstelt, dat sommige uitwassen ervan moeten worden bestreden, maar dat het stelsel zelf de volkskracht aantast en de gelegenheid schept van de lichtzinnigheid van den arbeider gebruik te maken om zijn persoonlijke vrijheid eens te meer aan te tasten.

Door een gelukkige inconsequentie komt het rapport, dat alleen misbruiken wil weren, tot de overweging, dat een wettelijke regeling van het stelsel zelf wenschelijk is. Het rapport meent, dat men door het bestrijden van de colportage-uitwassen geen doeltreffend resultaat zou bereiken. De voorstellen van den R.K. Middenstandsbond, welke er hoofdzakelijk op neerkomen dat, wanneer blijkt dat onredelijke bepalingen in het contract voorkomen, de Rechter de vrijheid zou krijgen de bepalingen te matigen, verwerpt het rapport, omdat zij tot een te belangrijke afwijking van het bestaande rechtsstelsel zouden leiden. Dit bezwaar kan ik geheel deelen. Het gaat niet aan, naar aanleiding van bijzondere gevallen het zeer algemeen en belangrijk rechtsbeginsel, dat men gehouden is aan datgene, waartoe men zich eenmaal verbonden heeft, aan te tasten.

Het voorstel waar het rapport over rept, heeft m.i. echter dezelfde fout. Het rapport overweegt een wetsbepaling, waardoor degene, die een voorwerp op afbetaling koopt, gerechtigd zou zijn, binnen een zekeren tijd, onder verbeurte van de gedane betalingen, het gekochte voorwerp terug te geven. Aan dit voorstel kleven niet alleen de praktische bezwaren, waarom het rapport er tenslotte van afziet, maar het heeft ook dezelfde principiële fout als het voorstel van den R.K. Middenstandsbond. Ook hier krijgt men een willekeurige ontbindingsmogelijkheid voor een bepaald soort contracten. Het voorgestelde middel heeft daarenboven het nadeel, dat het den koper door de verbeurte van de gedane betalingen, naarmate hij meer betalingen gedaan heeft, naarmate hij dus meer serieus zijn verplichtingen blijkt te hebben opgevat, minder bescherming geeft.

* * *

De moeilijkheid die de verschillende pogingen tot het tot stand brengen van wettelijke regeling ter bescherming van de koopers bij het afbetalingsstelsel ontmoeten, vloeit voort uit het niet voldoende uit elkander houden van het afbetalings- en het huurkoopstelsel. Het afbetalingsstelsel zelf is een vorm van crediet die, zooals al dergelijke vormen, voor- en nadeelen heeft, waarbij men echter kan overwegen, dat in het algemeen de voordeelen de nadeelen overtreffen. Wat is echter het karakter van het huurkoopstelsel? Het is een poging om de credietverleening uit te breiden tot diegenen, die men „au fond” niet credietwaardig acht. Men acht de vermogensstand van deze credietnemers blijkbaar niet voldoende om er een waarborg in te zien, dat zij hun toekomstige verplichtingen kunnen nakomen en men heeft ook zelf niet veel vertrouwen in de leuze, waardoor men het huurkoopstelsel verdedigt, nl. dat juist het gekochte goed het inkomen der huurkoopers zóózeer zal vergrooten, dat zij hun verplichtingen gemakkelijk zullen kunnen voldoen. Waar men het credietstelsel aldus wil uitbreiden tot hen, bij wie men het met vertrouwen alleen niet waagt en die anderzijds dit vertrouwen niet kunnen versterken door bevredigende waarborgen, tracht men den waarborg te vinden in het verkochte goed zelf. Op deze wijze wordt het credietstelsel geforceerd en worden er in betrokken, groepen van personen voor wie bij het credietverkeer de nadeelen aanzienlijk de voordeelen overtreffen. Terwijl men dus, alhoewel natuurlijk ook hier nadeelen kunnen bestaan, het afbetalingsstelsel kan aanvaarden, moet

men het huurkoopstelsel, dat is diè vorm van crediet, waarbij het geleverde roerende goed zelf het onderpand vormt voor het crediet, trachten uit te roeien.

De geforceerdheid van deze uitbreiding van het credietstelsel vindt haar weerklank in de gewrongenheid van de juridische constructies, die men gebruikt om de uitwerking van het stelsel mogelijk te maken. Het is immers duidelijk, dat een combinatie van huur en koop een logische onmogelijkheid is, omdat een dergelijk contract geen economische inhoud heeft. Bij huur wordt een bepaald aantal nuttige diensten, dat een goed kan afwerpen in ruil voor een geldsom afgestaan. Bij koop levert men alle nuttige diensten, die een goed bezit. Men kan echter nooit alle en daarenboven nog een bepaald aantal nuttige diensten geven door levering van een zelfde goed. Wanneer dit contract toch nog in rechte wordt gerespecteerd, is dit alleen een gevolg van de scrupuleusheid, waarmee de jurisprudentie het beginsel van de contractvrijheid, in art. 1374 B. W. neergelegd, handhaaft. De onhoudbaarheid van de constructie komt aardig tot uitdrukking in de grap: „Als ik een auto koop op afbetaling, wie is dan eigenaar van den wagen, zoolang ik nog betaal?” met als antwoord: „De verkoper natuurlijk, tenzij u er een ongeluk mede krijgt, dan bent u de eigenaar.”

Prof. Mr. Chr. Zevenbergen heeft in zijn werk over het afbetalingscontract op m.i. zeer overtuigende wijze de leegheid van de huurkoopconstructie aangetoond. Terecht zegt hij: De huurovereenkomst kan niet de causa der eigendomsovereenkomst zijn. Alleen een koopovereenkomst kan dit zijn. „Onmiddellijk kan dan echter gevraagd worden: waar is de koopprijs? En het antwoord moet luiden: zij is er niet, de betaalde termijnen zijn immers huurtermijnen. Maar dan is er ook geen koopcontract, want de aanwezigheid van een prijs is daarvoor een noodzakelijk vereischte (art. 1994 B.W.)”

Ook de andere constructies, die tot bereiking van hetzelfde resultaat gebruikt worden, worden door hem terecht aan een vernietigend juridisch oordeel onderworpen. De eenige houdbare juridische constructie is diegene, welke hij geeft. Het huurkoopcontract is een koopovereenkomst met beding van eigendomsvoorbehoud, d.w.z. dat wel het goed feitelijk geleverd wordt, maar dat de juridische levering van het goed wordt voorbehouden tot de afbetalingstermijnen zullen zijn voldaan. De jurisprudentie heeft nl. een onderscheid tusschen deze twee leveringen erkent, die in de wet niet wordt gemaakt. Het is voldoende, om het huurkoopstelsel onmogelijk te maken, dat de wetgever de mogelijkheid van het maken van een dergelijk onderscheid tusschen juridische en feitelijke levering uitschakelt, dat hij dus bepaalt, dat een contract, waarbij de huur van roerende zaken na het betalen van een zeker aantal termijnen in koop overgaat en dan pas de eigendomsoverdracht plaats vindt, geacht zal worden een onmiddellijke eigendomsoverdracht te bevatten. Dit is ook de inhoud van het voorstel, dat ik in het Februari-nummer van 1930 van „De Gids” heb verdedigd. Dit voorstel is eenvoudiger en meer in overeenstemming met de algemeene rechtsbeginselen dan colportageverboden, zwarte-lijsten-systemen, toestaan van contractveranderingen, enz. Het is ook veel doeltreffender, omdat het de economisch meest onverdedigbare zijde van het afbetalingsstelsel treft: het huurkoopstelsel.

* * *

Het is noodig, dat de wetgever optreedt, want zonder dien kan de Rechterlijke macht den socialen misstand niet doen verdwijnen, al heeft zij de laatste maanden zeker getoond zich ervan bewust te zijn, dat zij met een sociaal kwaad te doen heeft en tracht zij, binnen de grenzen der wet, met een zeer juist gevoel voor het rechtsbewustzijn, de bezwaren zooveel mogelijk te ondervangen. Niet alleen legt zij bij verduiste-

ring van afbetalingszaken vrijwel steeds een voorwaardelijke veroordeeling op, maar zoowel parket als rechters brengen de maatschappelijke verontwaardiging ten opzichte van de verkoopers op afbetaling herhaaldelijk tot uitdrukking. Zoo nog onlangs de Officier van Justitie te 's-Gravenhage, wijlen Mr. J. A. Rijkens en de politierechter te Utrecht, Mr. C. Veen. Daarenboven is duidelijk te merken, dat van de zijde der Rechters naar middelen wordt gezocht om het sociale kwaad, dat de rechterlijke macht, die zooveel dichter bij de practijk des levens staat, in het afbetalings-systeem heeft leeren kennen, zooveel mogelijk te bestrijden, zoodat van haar, wanneer zij daartoe door den wetgever in staat wordt gesteld, medewerking bij het tegengaan van het huurkoopstelsel mag worden verwacht. Zij wijst ons de richting aan, die deze sociale wetgeving moet inslaan.

De sociale wetgeving in het algemeen kan m.i. haar doel alleen bereiken, wanneer zij gericht is op het handhaven van bepaalde minima, die men in het belang van de maatschappij noodig acht, waarbij natuurlijk bij de vaststelling van deze minima met de economische mogelijkheden rekening moet worden gehouden. Eén van de sociale bepalingen, die dit karakter dragen, is dat het loon van den arbeider, voor zoover dit niet meer dan f 4.— per dag bedraagt, niet verder vatbaar is voor beslag dan tot een bedrag van 1/5 (art. 1638g. B. W.). Afgezien dan van de gevallen van beslag wegens verplichtingen, waarvan de sociale beteekenis nog hooger wordt gesteld (levensonderhoud volgens de wet), heeft men daardoor de levensmogelijkheid van den arbeider willen handhaven. Anderzijds beperkt art. 735 Rv. het derden beslag tot de gelden, die zich tot het oogenblik van de beslaglegging in de handen van den derde gearresteerde bevinden, d.w.z., dat bijv. de overeenkomst op grond van dewelke de derde gearresteerde geld onder zich heeft van den schuldenaar, vóór de beslaglegging moet zijn aangegaan. Waar nu de arbeidsovereenkomst, waar het loon per week wordt uitbetaald, volgens nieuwe jurisprudentie geacht wordt elke week opnieuw te worden gesloten, wordt loonbeslag op deze wijze practisch onmogelijk, daar dan elke week opnieuw beslag zou moeten worden gelegd en daardoor de kosten, die de schuldeischer aan den derde gearresteerde moet vergoeden bij van waardeverklaring niet door het beslag worden gedekt. Deze maatregel belet verhaal op de toekomstige inkomsten van de arbeiders. Ongetwijfeld gaat hij, bij de nieuwe jurisprudentie, te ver, omdat daardoor ook verhaal voor de onderhoudsverplichtingen, die de wet voorschrijft, practisch onmogelijk wordt, een wetswijziging zal hierin moeten voorzien. Deze zaak staat eenigszins buiten het huurkoopstelsel, maar zij wordt interessant hiervoor door een merkwaardig vonnis van den Amsterdamschen Kantonrechter *Mr. L. S. G. den Hartog*¹⁾. Had reeds een zijner ambtgenooten, eveneens Amsterdamsche Kantonrechter, *Mr. C. A. J. Hartzveld*, bij vonnis van 7 April vastgesteld, dat de verkoop van een stofzuiger aan personen, die reeds bij den aanvang van die koop redelijkerwijze niet in staat kunnen worden geacht de verplichtingen die zij op zich nemen, te volbrengen, strijdig is met de goede zeden en daarom eischeres haar vordering tot betaling van het saldo van den koopprijs van den op afbetaling gekochte stofzuiger ontzegt, *Mr. L. S. G. den Hartog* heeft op 20 Mei een nieuwe interpretatie gegeven, waardoor verhaal voor de op afbetaling gekochte goederen bemoeilijkt wordt. In verband met de in zeer vele huurkoopcontracten voorkomende bepaling, dat de huurkooper zijn toekomstig loon cedeert aan den

¹⁾ Dit vonnis van Mr. de Hartog van 20 Mei 1931 (W. v. h. R. No. 12285) geeft een uitvoerige formulering van den gedachtengang. Reeds bij vonnis van 16 Maart 1931 (W. v. h. R. No. 12300) heeft de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam dezelfde opvatting, minder gemotiveerd opgenomen in een vonnis van den Kantonrechter *Mr. Hartzveld* van 1 April 1930, in hooger beroep verworpen.

verkooper, waardoor dus het sociale minimum dat de wet voor de beslaglegging veilig heeft willen stellen, door de cessie bedreigd wordt, redeneert *Mr. L. S. G. den Hartog* als volgt: Art. 1638 2e lid B. W. bepaalt, dat cessie door den arbeider slechts in zooverre geldig is, als beslag op het loon geldig is. Deze tweede alinea lijkt weliswaar alleen geschreven met het oog op 1638g 1e. lid en zegt dus, dat cessie van loon beneden f 4.— per dag slechts tot 1/5 van het loon kan gaan. Er is echter geen reden om, waar de wet niet uitdrukkelijk het tegendeel zegt, niet aan te nemen, dat deze beperking niet ook zou gelden voor de andere gevallen, waarin beslag op loon niet mogelijk is. Beslag op toekomstig loon is niet mogelijk, dus cessie van nog niet verschuldigd loon is ook niet mogelijk. Wanneer deze scherpzinnige interpretatie algemeen mocht worden aanvaard, zal dus de verzekering van de vorderingen uit een huurkoopcontract door looncessie, voor den verkooper op afbetaling uitgesloten zijn. Wanneer men dus daarenboven de door mij voorgestelde bepaling aanvaardt, dat het uitstel van de juridische levering onmogelijk maakt, dan zal de verkooper van goederen op afbetaling alleen nog kunnen toepassen dit verhaal op zijn debiteur, dat het eenige zedelijk toelaatbare is. Hij zal hem tot nakoming van zijn afbetalingsverplichtingen kunnen dagvaarden en na vonnis kunnen executeeren op zijn goederen, m.a.w. verhaal voor de crediettransactie zal alleen mogelijk zijn op die goederen, die redelijkerwijze een waarborg konden vormen voor deze credietverleening, doordat zij aanwezig waren op het oogenblik van het aangaan van de koopovereenkomst. Wanneer crediet op vertrouwen berust en dit vertrouwen moet in een bepaald geval waarborgd worden, dan moet die waarborg ook aanwezig zijn op het oogenblik, dat de transactie wordt aangegaan, anders berust de overeenkomst op een ongezonde basis.

* * *

De uitbreiding van het credietstelsel, die de verkoopers op afbetaling hebben willen forceeren, doordat zij een waarborg scheppen in het geleverde goed zelf, en daardoor in de bedreiging der strafwet of in een verbinden van het toekomstig loon, dat voor den arbeider de voorwaarde van zijn bestaan is, moet onmogelijk worden gemaakt, omdat de gemeenschap er niet toe mag medewerken iemand een dergelijke macht over een medemensch te verschaffen. Willen de verkoopers op afbetaling, ter vergrooting van hun inkomsten, het credietstelsel uitbreiden tot diegenen, waarvan het duidelijk is, dat zij de verplichtingen, die dit medebrengt, niet kunnen overzien, dan moeten zij daar zelf het risico van op zich nemen, zonder dat zij de strafwet aan hunne zijde vinden.

Wil men het belang, dat soms verkoop op afbetaling inderdaad den koper tot vergrooting van zijn inkomsten in staat stelt waarborgen, dan kan men de erkenning van een dergelijk contract afhankelijk maken van de goedkeuring van een commissie die de grondslagen ervan, op de manier zooals ik dit in mijn voornoemd Gidsartikel heb aangegeven, zal hebben te onderzoeken. Volgens mij is het geval zonder veel belang, want in de meeste gevallen van een dergelijke toepassing van het afbetalingsstelsel zal de credietwaardigheid van den koper zonder de zekerheid van het eigendomsvoorbehoud groot genoeg zijn. Het is kenmerkend; dat juist bij het koopen op afbetaling van vrachtauto's, ook volgens het rapport, dit voorbehoud ook nu niet wordt gemaakt. Uitgesloten is het geval echter niet. Maar het maatschappelijk belang dat bij het verdwijnen van het, de volkskracht ondermijnend credietstelsel, betrokken is, is te groot dan dat de maatschappij de kosten van de uitoefening van preventief toezicht op dergelijke contracten er niet voor zou over hebben.

VAN GENECHTEN.

'S LANDS ONTVANGSTEN IN 1931.

In het nummer van 25 Februari 1931 trachtte ik met het middelenoverzicht van December 1930 als basis een begroeting te maken van de te verwachten ontvangsten 1931 en kwam tot de conclusie, dat het jaar 1931 een tekort van pl.m. 20 miljoen zou kunnen opleveren.

Nu een half jaar is verlopen, en we dus beschikken over de gegevens van het eerste halfjaar 1931, loont het de moeite, nogmaals het peillood uit te werpen. Ik heb er reeds op gewezen, dat in de middelenoverzichten der groote bladen de ontvangsten over de laatste maand veelal met de ontvangsten over diezelfde maand van het vorig jaar worden vergeleken en de vergelijking van ontvangsten over een zoo kort tijdsbestek te veel door toevallige factoren wordt beïnvloed, dan dat hieruit conclusies mogen worden getrokken. Wanneer halfjaarlijksche perioden worden vergeleken, zien wij vooral bij de periodieke heffingen een zekere regelmaat optreden, die ons ook bij de verwachtingen omtrent de ontvangsten over het tweede halfjaar 1931 eenigermate tot richtsnoer kan dienen.

Na een bespreking van de resultaten van het eerste halfjaar kan worden nagegaan, welke verwachtingen wij hieraan voor het tweede semester en dus voor het jaar 1931 mogen vastknopen.

Raadplegen wij de Juni-staat, dan zal men een tekort van 2 miljoen op de raming constateeren. Ontleden we dit, dan kan het worden verdeeld als volgt (in miljoenen guldens):

Overschot.	Tekort.
Grondbelasting en	Div. en Tant. Bel. 3.3
Pers. Bel. 7.5	Invoerrechten 3.6
Ink. Belasting . . . . . 9.—	Accijnzen 5.3
Vermogens Belasting. 1.4	Zegel 0.6
	Registratie 5.3
	Successie 0.8
	Diverse kleine mid-
	delen . . . . . 1.—
	17.9
	19.9

Daarbij trekt het bijzonder karakter van het overschot op Grondbelasting en Personeele Belasting speciaal onze aandacht.

Grondbelasting.

In het gepubliceerde overzicht wordt slechts opgenomen $\frac{1}{4}$ van de Grondbelasting 1931, daar $\frac{3}{4}$ hiervan aan de gemeente wordt uitgekeerd. De volle hoofdsom wordt echter nog onder de ontvangsten opgenomen voor Grondbelasting 1930.

In de raming is nu alleen rekening gehouden met $\frac{1}{4}$ van een normale jaarraming. En daar noodzakelijk de ontvangsten in 1931 in de het Rijk ten volle toekomende Grondbelasting 1930 aanzienlijk hooger zijn, dan het deel van $\frac{1}{4}$ van de ontvangsten Grondbelasting 1931, dat eerst in 1932 wordt ontvangen, mocht de opbrengst de raming overtreffen, die daarmee geen rekening hield.

Personeele Belasting.

Met ingang van het belastingjaar 1931 wordt de Personeele belasting geheven ten bate van de gemeenten, zoodat de in de staat vermelde bedragen uitsluitend vroegere belastingjaren betreffen. Er is een opbrengst van 4.2 miljoen geraamd voor dit aflopend middel, een raming, die in het eerste halfjaar reeds met 1.4 werd overtroffen.

In 1931 spelen dus twee middelen, die in normale omstandigheden zeer zuiver konden worden geraamd en weinig speling te zien gaven een belangrijke rol door hun overschotten tengevolge van den overgangstoestand, geschapen door een nieuwe regeling der gemeentelijke heffingen. Dit staat geheel los van de conjunctuur. Het overschot van $7\frac{1}{2}$ miljoen zal m.i. in het tweede halfjaar niet veel terug loopen. De dalende conjunctuur veroorzaakte dus dit eerste halfjaar een tekort van ongeveer 9 miljoen. Door een toeval-

lige lage raming worden tekorten op te hoog opgezette ramingen op andere middelen gecompenseerd. In feite wordt daardoor het tekort tot op 2 miljoen teruggebracht, welk direct voordeel men niet gering mag aanslaan ook al wordt het overzicht hierdoor wat geflatteerd.

Alvorens de andere middelen, die voor de tweede helft van 1931 hun beslissenden invloed zullen doen gelden, nader te bezien, wordt hieronder een overzicht gegeven van de ontvangsten over de laatste vijf halfjaarlijksche perioden (in miljoenen guldens):

	1929		1930		1931
	eerste	tweede	eerste	tweede	eerste
	halfjaar		halfjaar		halfjaar
Grondbelasting	12.9	8.4	14.3	7.6	* 6.9
Personeele Bel.	9.5	17.6	11.—	18.5	* 5.6
Ink. Bel.	49.1	38.3	53.—	39.9	51.4
Vermogens Bel.	8.2	6.1	8.8	6.4	8.6
Div. en Tant. Bel.	8.6	13.5	8.1	12.2	6.4
Invoerrechten..	32.8	34.5	34.7	32.4	31.3
Accijnzen	67.2	74.8	72.2	77.8	71.2
Zegel.	13.9	13.6	13.2	11.4	12.9
Registratie. . . .	18.3	15.7	14.4	8.6	7.9
Successie	21.7	29.7	21.5	22.4	23.2

*) = niet voor vergelijking vatbaar (zie boven).

Inkomstenbelasting.

Nemen we allereerst in beschouwing het middel, waarvoor het eerste halfjaar een aanzienlijk overschot gaf. Een vergelijking met de jaren 1929 en 1930 in bovenstaand overzicht laat zien, dat de ontvangsten over het eerste halfjaar zoowel in 1929 als 1930 die van het tweede halfjaar aanzienlijk overtroffen. Zoowel in 1929 als 1930 kwam in het eerste halfjaar pl.m. 57.6 pCt. van de totaal ontvangst over dit jaar binnen en dus de tweede helft slechts 42,4 pCt.: Dit is ook verklaarbaar. De aanslagregeling valt voornamelijk in het tweede halfjaar, het zwaartepunt der betalingen ligt in het daaropvolgende semester. Zelfs wanneer wij de ongunstige conjunctuur niet in aanmerking zouden nemen, kan de verwachting van het tweede halfjaar voor dit middel niet hooger dan 38 miljoen worden gesteld en zou dus het surplus aan het einde van het jaar worden teruggebracht tot 4 miljoen boven de raming van 85 miljoen.

Vermogensbelasting.

Hiervoor geldt, wat hierboven voor de Inkomstenbelasting is betoogd. Zij zal de raming vrij dicht benaderen.

Dividend- en Tantième Belasting.

Wanneer wij bovenstaand overzicht raadplegen, constateeren wij dat de ontvangsten van het eerste semester steeds sterk bij die van het tweede ten achter blijven.

Dit is eveneens te verklaren, daar de belangrijke rechtspersonen hunne vergaderingen houden in den voorzomer en de aanslagregeling en dus ook de betaling als regel in de tweede helft van het jaar valt. Men mag dan ook wel aannemen, dat de ontvangsten voor het tweede halfjaar zeker tegen de halve raming zullen opwegen en waarschijnlijk het tekort nog wat zal terugloopen. De beschouwingen, die hierover in de middelenoverzichten worden geleverd, getuigen van te groot pessimisme onder den invloed van het magere resultaat der eerste zes maanden.

Invoerrechten.

Hierover valt weinig bemoedigends te zeggen. De raming was hoog en beziel met het noodige optimisme kan men nog aan een in mijn vorig artikel voorspeld tekort van 6 miljoen vasthouden, waarvan nu 3.6 miljoen is genoteerd.

Accijnzen.

Dat deze middelen in het eerste halfjaar minder

opbrachten, behoeft ons nog niet te verontrusten. Uit het halfjaarlijksch overzicht blijkt, dat deze middelen zich zoowel in 1929 als in 1930 in het tweede halfjaar herstelden. Met meer dan gewone belangstelling zullen de accijnsontvangsten in de komende periode dienen te worden gevolgd, daar voor het totaalresultaat veel afhangt van de wijze waarop zij zich zullen gedragen. Er zijn eenige zwakke plekken aan te wijzen. De accijns op geslacht houdt zich slecht. Gedistilleerd en Tabaks-accijns zijn verhoogd, welke verhoogingen ten bate van het leeningfonds komen, zoodat een kleine verlaging van het gebruik niet onmogelijk is. Men mag blijven aannemen, dat de hooge raming en opbrengst elkaar niet al te veel zullen ontlopen, maar de mogelijkheid op een tekort is grooter geworden, ondanks het bemoedigend voorbeeld van vorige jaren.

Zegelrechten.

Deze rechten hebben aan mijn verwachtingen, dat het moeilijk slechter kon dan het in het tweede halfjaar 1930 geweest is, beantwoord, en noteerden nu weer een stijging. Een sterke afwijking van de raming behoeven wij voor dit middel niet te duchten, ook al zal nu die raming met f 3.000.000.— is verhoogd het moeilijk zijn haar te halen.

Registratierechten.

Wanneer wij ons halfjaarlijksch overzicht raadplegen, geeft dit middel regelmatig een daling te zien. Hoewel grotendeels op rekening van de conjunctuur te schrijven, hebben de vooral de laatste jaren opgerichte talloze bouwmaatschappijen, waardoor de overschrijving van het onroerend goed door een aandeeltransactie werd vervangen, vermoedelijk aan deze beslissende daling krachtig meegeholpen. Vergeleken met het tweede halfjaar 1930 is de daling vrijwel tot staan gekomen.

Ik moet bekennen, dat ik hier aanvankelijk te optimistisch ben geweest met mijn raming van 4 miljoen tekort en waar we met een sterke opleving van den ondernemingslust in de komende maanden wel niet mogen rekening houden, zal de kloof tusschen raming en ontvangsten nog wel grooter worden.

Successierechten.

Dit middel heeft zich het eerste halfjaar wonderbaarlijk gehouden en leverde slechts een tekort van 0.8 miljoen op. Het toevalselement is hier zoo sterk, dat een raming niet kan worden beredeneerd, alleen de noodzakelijke vermindering der waarde van de nagelaten vermogens kan als de ongunstige factor worden aangewezen. Maar daarom hangt naast de Accijnzen zooveel van de opbrengst van dit recht af. Wanneer mijn pessimisme hier ongerechtvaardigd mocht blijken en deze post mag worden afgesloten met een tekort van niet meer dan 2 miljoen, ware inderdaad veel gewonnen.

* * *

Als ik nu, na onze troepen de revue te hebben laten passeeren, tot een conclusie mag komen, dan memoreer ik allereerst dat dit eerste semester mij een weinig is tegengevallen en aangenomen mag worden, de conjunctuurinvloeden in het tweede halfjaar 1931 zich sterker zullen doen gelden. Mijn raming van een jaartekort van 20 à 25 miljoen, waarvan door het surplus op Grondbelasting en Personeele Belasting pl.m. 7 miljoen minder op de middenstaat tot uitdrukking zal komen, zou ik willen handhaven. Tenzij door een spoedige opleving de „konjunkturrempfindliche” middelen een gunstig beeld mogen gaan vertoonen, gaat men zich bij het noemen van deze 20 miljoen niet aan een noodeloos pessimisme te buiten.

W. H. MELBURG.

ROTTERDAMSCH E HAVENBELANGEN.

In het nummer van 8 Juli jl. wijdde Ir. N. Th. Koomans een lezenswaardige beschouwing aan de Rotterdamse haventarieven. Op een enkel punt in het betoog van den schrijver moge ik intusschen een kantteekening maken. Bezieet men, zoo zegt de Heer Koomans, een scheepsrekening, dan blijkt dat de kosten, welke met gemeentelijke tarieven samenhangen, daarvan maar een gering deel uitmaken. Deze stelling is juist voor zoover althans de schrijver het oog heeft op scheepsafrekeningen, betrekking hebbend op die categorie schepen, welke in de Rotterdamse haven een complete lading lossen dan wel laden. Zij gaat echter niet op in die gevallen waar slechts een geringe hoeveelheid lading, gering in verhouding tot de tonnenmaat, wordt ingenomen dan wel gelost. Een recent geval aan de practijk ontleend moge zulks duidelijk maken. Dezer dagen werd te Rotterdam een gedeeltelijke lading van pl.m. 400 tons gelost. Het havengeld alleen bedroeg niet minder dan ruim f 600.—, zijnde gemiddeld f 1.50 per ton, een bedrag dat moeilijk op de kwalificatie „gering” aanspraak kan maken. Dit voorbeeld, dat helaas geenszins op zichzelf staat, kan ad libitum worden aangevuld.

De actie nu die sedert jaar en dag door belanghebbenden wordt gevoerd en die trouwens steun en weerklank vindt in de aanbevelingen der inmiddels onthonden stukgoed-commissie, geldt juist de heffing van havengelden ten aanzien van die schepen welke door de huidige tarieven onevenredig zwaar worden getroffen, t.w. de lijnboten, die als regel slechts een deel der gezamenlijke lading te Rotterdam innemen of lossen.

De Rotterdamse cargadoors ontvangen geregeld klachten hunner buitenlandsche reeder-relaties welke schepen onder laatstgenoemde categorie vallen en die zich terecht door de vigeerende tarieven, die ongunstig bij die der andere binnenlandsche en concurrerende buitenlandsche havens afsteken, bezaard gevoelen. Men zij derhalve voorzichtig bij het trekken van conclusies, die, zij het ook onopzettelijk, maar al te gemakkelijk verkeerde indrukken wekken en koren op den molen zijn van diegenen onder onze vroege vaders, die de onafwijsbare noodzakelijkheid eener revisie ontkennen dan wel sine die trachten uit te stellen.

* * *

Sedert Ir. Koomans zijn beschouwingen publiceerd heeft trouwens de herziening der haventarieven opnieuw een punt van bespreking in Rotterdam's Raad uitgemaakt. Het met een overgrote meerderheid van stemmen aangenomen voorstel van B. en W. om vooreerst het resultaat af te wachten van een met de daartoe in aanmerking komende Nederlandse havens te plegen overleg omtrent toekomstige uniforme tarieven, beteekent in de practijk het op hangen der geheele materie aan een kapstok, waar zij voorloopig rustig zal blijven hangen. Wonderlijk, zij het ook geheel passend in de sfeer van „wait and see”, die helaas typeerend voor Rotterdam's bestuursbeleid is geworden, doet de stelling aan die met gloed door één der partijmannen werd verdedigd, nl. dat men de politieke conscientie der nieuwe raadsleden niet zou mogen bezwaren met een besluit van zoo gewichtige strekking als de verlaging der gemeentelijke haventarieven. Mocht, aldus het betreffend Raadslid, over enkele maanden nòg niets zijn bereikt, dan zou men opnieuw over dit vraagstuk kunnen „praten”.

Indien men waarlijk meent dat het ter eldfer ure door B. en W. bepleit overleg op korten termijn tastbare resultaten zal kunnen opleveren, dan rijst de vraag, waarom deze weg niet reeds veel eerder is ingeslagen. Het is juist het tempo waarin de herziening der haventarieven, reeds jaren geleden als urgent door belanghebbenden aan de orde gesteld, wordt

behandeld dat aanleiding tot gerechtvaardigde critiek geeft.

Men behoeft waarlijk niet de in de jongste geschiedenis van Rotterdam klassiek geworden beide voorbeelden — kali en Ford — aan te halen om steun te vinden voor de stelling, dat de ware belangen der Rotterdamsche haven allermint van Bestuurszijde de aandacht ontvangen, die zij verdienen.

De lijdensgeschiedenis der z.g. Stukgoedcommissie is te zeer bekend dan dat hierop nog eens in het bestek van dit artikel in extenso behoeft te worden ingegaan. Wel moge eraan herinnerd worden dat Rotterdam's Raad op daartoe strekkend voorstel van B. en W. in April 1930 besloot tot de instelling van een gemeentelijk havenbedrijf en installatie eener commissie voor het havenbedrijf. Ofschoon meer dan vijftien maanden zijn verstreken sedert dit besluit werd genomen is omtrent de tenuitvoerlegging daarvan niets meer vernomen. Vermoedelijk behoort ook deze kwestie tot de categorie der zaken waaromtrent de Raad in zijn nieuwe samenstelling t.z.t. eens zal moeten „praten”. Terloops moge er in dit verband trouwens op gewezen worden dat ook het verslag der commissie, die bij beschikking der Ministers van Waterstaat, Binnenlandsche Zaken en Landbouw alsmede Arbeid, Nijverheid en Handel d.do. 31 Mei 1929 werd ingesteld ter bestudeering der verschillende problemen met de Rotterdamsche haven verband houdend, tot dusver nog niet werd gepubliceerd. Het is allermint onwaarschijnlijk, dat de commissie reeds geruimen tijd geleden met haar arbeid is gereed gekomen en dat uitsluitend de verschillende instanties die gepasseerd moeten worden, oorzaak eener vertraagde publicatie zijn.

Ten onrechte meenen Rotterdam's Dagelijksch Bestuur en Gemeenteraad den status quo ten aanzien der vigeerende tarieven straffeloos te kunnen handhaven. Bevoegde instanties als Kamer van Koophandel en Scheepvaart Vereeniging Zuid mogen al met sprekende cijfers gestaafde argumenten aanvoeren die krachtig pleiten voor de noodzakelijkheid eener herziening op korten termijn, men oogst slechts uit het midden der Raadsvergadering even misplaatste als onverdiende critiek. De met Rotterdam concurrerende Nederlandsche havens gaan inmiddels rustig voort verkeer tot zich te trekken dat onder normale omstandigheden aan eerstgenoemde haven ten deel zou vallen, terwijl den nimmer rustenden, beiden grooten concurrenten t.w. Antwerpen en Hamburg, mede in de kaart wordt gespeeld, dank zij het vooruitziend bestuursbeleid van Neêrland's eerste havenstad!

Het lijkt, ik wees hierop reeds, weinig waarschijnlijk dat er binnen afzienbaren tijd „schot in de zaak” komt. Wellicht zullen echter de feiten zelve Dagelijksch Bestuur en Gemeenteraad alsnog tot de erkenning brengen dat heropening der „discussies” de zaak geen stap nader tot een oplossing brengt en volgt eerlang op al het vruchteloos „praten... de verlossende daad! Voor Rotterdam's haven ware dit een uitkomst!

Rotterdam, Juli 1931.

C. VERMEY.

BUITENLANDSCHE MEDEWERKING.

HET HOOVER-PLAN EN DE SUCCESIE-STATEN.

Prof. Dr. Richard Kerschagl te Weenen schrijft ons:

Bij een beschouwing van de gevolgen van het Hoover-moratorium voor de Successie-staten van de vroegere Oostenrijksch-Hongaarsche monarchie dient een onderscheid te worden gemaakt tusschen de onmiddellijke en financiële gevolgen eenerzijds en tusschen de middellijke en economisch-politieke gevolgen anderzijds. In de eerste plaats zullen wij de financiële gevolgen nagaan.

Alle herstelverplichtingen van Oostenrijk werden uit hoofde van het Young-plan van Januari 1930 geschrapt. Zooals bekend, had Oostenrijk volgens het

vredesverdrag belangrijke vorderingen op verschillende andere Successie-staten van de monarchie uit hoofde van staatsbezit (spoorwegen, gebouwen, domeinen e.d.), dat door deze staten was overgenomen. Deze vorderingen werden met de herstelverplichtingen van Oostenrijk gecompenseerd en vereffend. Oostenrijk heeft derhalve geen herstelschulden te betalen en heeft met een herstelmoratorium niets te maken. Daarentegen heeft Oostenrijk de z.g.n. Relief-schulden, die destijds Schilling 400 miljoen bedroegen. Deze schulden vloeien voort uit de door de verschillende staten in 1919 en 1920 geleverde levensmiddelen, alsmede uit de kosten voor het transport van de terugkeerende krijgsgevangenen. Hiervoor heeft Oostenrijk jaarlijks Goudkronen 10 miljoen of Schilling 14,4 miljoen te betalen. Voor deze schulden, die in geen enkel opzicht van grooten omvang of van groote beteekenis zijn, krijgt Oostenrijk ingevolge het Hoover-moratorium uitstel van betaling.

In tegenstelling met Oostenrijk heeft Hongarije herstelschulden volgens het Young-plan te betalen en wel tot 1943 jaarlijks precies Goudkronen 10 miljoen. Deze betalingen worden in het Young-plan als de z.g. Oostelijke herstelschulden aangeduid. Zij hebben betrekking op de betalingen, die door Hongarije en Bulgarije uitsluitend aan Roemenië en Joego-Slavië worden gedaan, terwijl Tsjecho-Slowakije er bij wijze van erkenning slechts één procent van krijgt. Hongarije bespaart thans dus evenals Oostenrijk jaarlijks Goudkronen 10 miljoen, waarvoor uitstel van betaling is verleend.

In een zelfde positie verkeert Tsjecho-Slowakije, dat wel geen herstelschulden te betalen heeft, doch veeleer recht heeft op het zoeven genoemde 1 pCt. van de Oostelijke reparaties. Het moet evenwel een z.g. bevrijdingsschuld betalen als bijdrage in de kosten van de uitrusting van verscheidene Tsjechische legers in den oorlog, van het transport van de terugkeerende soldaten en krijgsgevangenen. Volgens het Young-plan heeft Tsjecho-Slowakije thans jaarlijks Goudmark 10 miljoen hiervoor te betalen. Voor deze betalingen wordt het door het Hoover-moratorium voor één jaar uitstel verleend.

Wat Joego-Slavië betreft, volgens het Young-plan moet het op het oogenblik van Duitschland jaarlijks ruim R.M. 79 miljoen ontvangen, waarbij nog zijn aandeel in de Bulgaarsche en Hongaarsche herstelbetalingen komt. Daar het zelf jaarlijks slechts ongeveer R.M. 13 miljoen oorlogsschulden heeft te betalen, ontvangt het op het oogenblik tengevolge van het uitstel uit hoofde van het Hoover-plan ongeveer Mark 70 miljoen per jaar minder, dus in ieder geval een niet onaanzienlijk bedrag.

Anders staat het met Roemenië. Dit land heeft op het oogenblik jaarlijks meer oorlogsschulden te betalen dan het op herstelrekening ontvangt. Roemenië heeft, alles bij elkaar genomen, ongeveer R.M. 9 miljoen meer te betalen dan het ontvangt. Het ondervindt derhalve ongetwijfeld een voordeel van het Hoover-moratorium.

Volledigheidshalve worden hier ook nog Bulgarije en Griekenland besproken. Bulgarije heeft thans jaarlijks herstelschulden ten bedrage van rond R.M. 8 miljoen, te betalen, waarbij nog Relief-schulden voor leveranties van levensmiddelen in de eerste jaren na den oorlog en voor het transport van krijgsgevangenen komen. Het ontvangt echter jaarlijks ook nog — hoewel zeer onbeduidende — schadeloosstellingen van Turkije en Griekenland. Bulgarije profiteert dus zeer zeker van het moratorium.

Griekenland heeft herstellvorderingen, zoowel op Duitschland als op Bulgarije, terwijl zijn verplichtingen uit hoofde van oorlogsschulden veel geringer zijn. Het zal thans door het moratorium ongeveer R.M. 10 miljoen minder ontvangen.

Tot dekking van de verliezen der kleine staten, werd, zooals bekend, een Amerikaansche leening van

ongeveer \$ 25 miljoen voorgesteld. Dit bedrag zal zeker voldoende zijn om de begroostingstekorten voor méér dan één jaar te dekken, evenals het niet alleen mogelijk, doch zelfs waarschijnlijk is, dat het Hooverplan zich over eenige jaren zal uitstrekken.

Een ander vraagstuk is dat van de middellijke, uit het Hoover-plan voortvloeiende, gevolgen. In de eerste plaats dient te worden opgemerkt, dat de genoemde staten bij een economischen opbloei van Duitschland ten nauwste betrokken zijn als gevolg van de zeer levendige wederzijdsche handelsbetrekkingen. Zoo neemt Duitschland bijv. in den buitenlandschen handel van Oostenrijk de eerste plaats in. Als afnemer van landbouwproducten van Joego-Slavië, Roemenië en Hongarije komt het tevens in de eerste plaats in aanmerking. Oostenrijk en Duitschland zijn weer de grootste afnemers van de tabaksoogsten van Bulgarije en Griekenland. De grootste afnemers van Tsjecho-Slowakije zijn Duitschland en Oostenrijk, zoowel voor bepaalde industriële producten, als wat steenkolen en vele levensmiddelen betreft. Polen is in aanzienlijke mate economisch van Duitschland afhankelijk, alleen reeds door zijn kolenproductie, waarvoor de Deutsche industrie als het voornaamste afzetgebied in het buitenland in aanmerking komt. De huidige crisis in Duitschland heeft dit zeer duidelijk bewezen. Van Fransche zijde heeft men aanzienlijken financiële steun moeten verlenen om een krachtig en onmiddellijk overslaan van de crisis naar Polen te verhinderen.

Nog op een anderen factor dient in dit verband te worden gewezen. Duitschland is zijn herstelverplichtingen tegenover Joego-Slavië en Roemenië voor een groot gedeelte nagekomen door leveranties in natura. Het heeft op herstelrekening bruggen gebouwd, spoorwegmateriaal geleverd, zooals rails, wagons en locomotieven; het heeft heele fabrieken geïnstalleerd enz. De leveranties werden tot volle tevredenheid der betrokken partijen uitgevoerd, speelden voor het economisch leven der betreffende landen een groote rol en vormden vaak den grondslag voor verdere niet op herstelbetalingen gebaseerde samenwerking en leveranties. Daarom zullen thans middelen moeten worden gezocht om, tenminste ook bij tijdelijk uitblijven van deze leveringen in natura op herstelrekening, een voortgang hiervan te bewerkstelligen. Dit zal o.a. ook wel tot wijziging van eenige handelsverdragen, bijv. door aanvullende bepalingen, leiden, teneinde, wellicht in den vorm van contingenten, deze leveringen in natura ook voor de toekomst te verzekeren. Ditzelfde probleem doet zich natuurlijk, wat den afzet van Duitschland betreft, ook voor in de West-Europeesche landen, die recht op leveringen in natura hebben. In het Oosten en op den Balkan zijn deze vraagstukken juist daarom van zoo groote betekenis, omdat de tot dusverre verrichte arbeid wellicht eens een zeer bruikbare basis zal kunnen vormen voor den ruil van industriële en landbouwproducten op grondslag van contingentering in het onderling handelsverkeer, een vraagstuk, dat ten nauwste samenhangt met de voorgestelde vorming van nieuwe douaneconventies en preferentiële tolgebieden.

AANTEKENINGEN.

De werkzaamheden van den Amerikaanschen douanediens in Nederland.

De Heer Gerald C. Wheeler, vertegenwoordiger van het Amerikaansche Ministerie van Financiën in Den Haag, schrijft ons:

Reeds gedurende meer dan een halve eeuw heeft de Douanediens van het Amerikaansche Ministerie van Financiën kantoren in Europa, die geopend werden met het doel voor de douane-ambtenaren gegevens te verzamelen omtrent de marktwaarde van goederen, die van verschillende landen naar de Ver. Staten worden verscheept. Het kantoor in Den Haag werd op 15 December 1930 geopend.

Artikelen, die vrij zijn van inkomende rechten en onderworpen zijn aan een specifiek tarief, kunnen worden ingevoerd zonder gegevens uit het buitenland. Wat echter de goederen betreft, die belastbaar zijn naar hun waarde, is het voor den douanebeamte noodig daarvan de marktwaarde in het land van uitvoer te weten. Een der functies van onze kantoren is om deze gegevens te verkrijgen ten gebuike van de Amerikaansche douanebeambten.

Er is een groot onderscheid tusschen de functies en plichten van de Amerikaansche Tarief Commissie en die van de vertegenwoordigers van het Amerikaansche Ministerie van Financiën, en deze twee organisaties hebben absoluut geen betrekking met elkaar. De Tarief Commissie tracht inlichtingen en feiten te verzamelen aangaande de productiekosten en bericht haar resultaat en recommendaties voor veranderingen in de Tariefwet. De werkzaamheden van de vertegenwoordigers van het Amerikaansche Ministerie van Financiën daarentegen zijn uitsluitend van administratieve aard.

Het werk der laatstgenoemden is inlichtingen te verkrijgen over de gangbare marktprijzen, zoodat de douanebeambten daaruit de waarde van geïmporteerde goederen kunnen vaststellen. Deze inlichtingen zijn streng vertrouwelijk en volgens de bepalingen van den Secretaris van het Ministerie van Financiën, is het den vertegenwoordigers verboden deze inlichtingen aan een anderen persoon of firma te verstrekken.

Men moet in aanmerking nemen, dat er in de Ver. Staten goederen van bijna alle landen der wereld worden geïmporteerd. De wet is met gelijke billijkheid van toepassing op fabrikanten en exporteurs uit alle landen. Ook moet niet worden vergeten, dat de V. St. slechts één doel voor oogen hebben, n.l. de bescherming hunner inkomende rechten. Zij wenschen, dat eerlijke exporteurs niet door de praktijken van oneerlijke zullen lijden, welke laatsten soms den prijs hunner goederen voor minder dan de werkelijke waarde aangeven. Door lagere invoerrechten te betalen, verkrijgt de oneerlijke fabrikant een onrechtmatig voordeel boven zijn concurrent.

Het doel van dit artikel is om fabrikanten en exporteurs, die een verkeerd begrip van de taak der vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën hebben, gerust te stellen. Wanneer men in de couranten leest, dat goederen van buitenlandsche fabrikanten en exporteurs niet in de V. St. worden toegelaten, tenzij de Amerikaansche vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën toegang verkrijgen tot de grootste zakengeheimen zal dit natuurlijk een gevoel van onrust verwekken onder de fabrikanten, die niet geheel op de hoogte zijn met de bepalingen van de Amerikaansche Tariefwet.

De beschuldiging, dat elk onderzoek door onze beambten ondernomen, met zich brengt een onderzoek naar de productiekosten van artikelen, die naar de Ver. St. worden uitgevoerd, is absoluut onjuist. Een andere beschuldiging, die ook dikwijls wordt geuit, n.l. dat de fabrikanten bij elk onderzoek van onze vertegenwoordigers hun zakengeheimen moeten blootleggen, is eveneens onwaar.

Onderzoek naar de productiekosten wordt zelden door den Secretaris van het Ministerie van Financiën verzocht. De bijkantoren kunnen een dergelijk onderzoek niet beginnen zonder instructies daartoe van het Ministerie van Financiën in Washington, D. C. Schrijver dezes heeft gedurende de laatste vier jaren misschien een 100 onderzoeken gedaan in Nederland met betrekking tot den marktprijs hier te lande van goederen, die naar de Ver. St. werden geëxporteerd. Hierbij was geen enkel onderzoek omtrent productiekosten, noch was er sprake van het openbaar maken van „zakengeheimen”.

Sectie 511 van de Tariefwet van 1930 heeft betrekking op het onderzoek der gegevens van impor-

teurs aangaande marktwaarde en het classificeeren van geïmporteerde goederen. Geen enkele eerlijke importeur behoeft zulk een inspectie te vreezen. Veel importeurs verklaren, dat zij gaarne deze onderzoekingen zien ondernemen, daar het hen beschermt tegen onbillijke concurrentie.

Onderzoek, waarbij fraude ontdekt wordt, is zeldzaam. Het is bevredigend te bemerken, dat minstens 95 pCt. der fabrikanten, exporteurs en importeurs zich trachten te houden aan de verschillende bepalingen der Amerikaansche Tariefwet en dat er zeer weinig pogingen tot fraude aangewend worden. Zou echter niet van tijd tot tijd een dergelijk onderzoek ingesteld worden, dan zou de verleiding tot bedrog waarschijnlijk grooter zijn.

Hoe Amerikaansche inkomende rechten geheven worden.

De inkomende rechten op goederen, die in de Ver. St. worden ingevoerd, worden als volgt geheven:

1. Op de buitenlandsche waarde of op de exportwaarde, welke der twee het hoogst is.

2. Als noch de buitenlandsche waarde, noch de exportwaarde voldoende kunnen worden vastgesteld, dan op de waarde in de Ver. St.

3. Als noch de buitenlandsche waarde, noch de exportwaarde, noch de waarde in de Ver. St. voldoende kan worden vastgesteld, dan op de productiekosten.

4. Wanneer het een artikel betreft, waarop een recht moet worden geheven, berekend naar den Amerikaanschen verkoops prijs van een inheemsch artikel, dan op dien Amerikaanschen verkoops prijs. Deze prijsbaseering wordt nooit gebruikt, tenzij als aangegeven in Paragrafen 27 (c), 28 (c) en Sectie 336 (b).

Het bovenstaande is een uittreksel van de wet zelf volgens Sectie 402.

De invoerrechten worden geheven òf op de waarde der goederen in het buitenland, òf op de exportwaarde, welke van de twee hooger is. Dit kan alleen in het land van herkomst worden vastgesteld. Met andere woorden, de Ver. St. trekken geen voordeel uit Paragraaf 2 van Sectie 402, voordat de fabrikant of de exporteur gelegenheid heeft gehad aan te toonen hoe de prijzen, waartegen hij zijn goederen naar Amerika verkoopt, zich verhouden tot de prijzen, waartegen hij hetzelfde artikel verkoopt in het land waar het gefabriceerd wordt of waaruit het afkomstig is.

1. Buitenlandsche of exportwaarde.

Dezelfde sectie van de Tariefwet omschrijft *buitenlandsche waarde*. Dit is de gangbare inheemsche of marktwaarde, of de prijs waartegen dergelijke goederen ten verkoop worden aangeboden aan alle koopers op alle voornaamste markten van het land van export, ten tijde van den uitvoer der goederen naar Amerika, in de gewone en gros hoeveelheden, inclusief de kosten van emballage en verpakking.

De *exportwaarde*, zooals omschreven in sectie 402, is ongeveer dezelfde als de buitenlandsche waarde, doch meer bepaald is het de prijs waartegen goederen ten verkoop worden aangeboden „voor export naar Amerika”.

Meer dan 99 pCt. van de werkzaamheden der vertegenwoordigers van het Ministerie van Financiën bestaat in het verzamelen van gegevens aangaande buitenlandsche en exportwaarde van goederen, die naar de Ver. St. worden verzonden, daar er slechts enkele artikelen zijn, waarvoor geen open marktprijs bestaat. Ter illustratie welke feiten gewoonlijk onderzocht worden door onze vertegenwoordigers, diene het volgende.

Een fabrikant alhier verscheept een bepaald artikel naar een klant in New-York. Zijn consulaire factuur geeft een verkoops prijs aan van f 10.00 per dozijn. De verkoopsdatum is 20 Januari 1931 en de datum van verzending 1 April 1931. De douane heft invoerrechten naar de waarde der goederen op den

dag van afzending en derhalve wordt er een bezoek gebracht bij den fabrikant, om gegevens te verkrijgen aangaande den verkoops prijs der goederen op 1 April 1931, zoowel voor het binnenland als voor export naar Amerika. Wordt bevonden, dat de prijzen sinds den datum van het contract 10 pCt. gestegen zijn en de goederen op 1 April 1931 tegen f 11.00 worden verkocht, dan worden zij getaxeerd tegen den laatsten prijs. Als daarentegen de markt gedaald is en de prijs op 1 April 1931 f 9.00 bedraagt, dan mag de importeur 10 pCt. van zijn inkoops prijs aftrekken. Hij betaalt dus altijd invoerrechten naar de marktwaarde op den dag van export.

De fabrikant wordt bezocht, niet omdat hij verdacht wordt zijn rekening onjuist te hebben opgemaakt, maar met het doel de volledige gegevens te verkrijgen omtrent zijn verkoops prijzen op den datum van export. Deze prijzen vormen altijd de basis voor het taxeeren van goederen volgens de tariefwet. Vaak worden goederen in *consignatie* of goederen bestemd voor verdere fabricatie, gefactureerd tegen benaderende prijzen. Al deze goederen komen gelijktijdig bij de douane in Amerika aan met andere goederen, die op andere data misschien tegen andere prijzen zijn gekocht. De waarde der goederen op den datum van export is de eenige juiste basis voor het taxeeren van geconsigneerde goederen en ten einde eenheid te verkrijgen in het taxeeren, wordt deze basis gebruikt bij de taxatie van gekochte of geconsigneerde goederen.

2. Amerikaansche waarde.

Wordt bevonden, dat er in het land van export geen marktprijs voor binnenlandsch verbruik, noch een exportprijs naar de Ver. St. bestaat, dan neemt de douane de waarde in de Ver. St. als basis aan, d.i. de prijs waartegen de goederen in Amerika in den groothandel worden verkocht, na aftrek van rechten, transportkosten en verzekering en andere noodzakelijke uitgaven, vanaf de plaats van verzending tot de plaats der levering. Een reductie niet hooger dan 6 pCt. wordt toegestaan voor commissie, betaald of gecontracteerd te betalen, op goederen in consignatie, en een reductie niet hooger dan 8 pCt. wordt toegestaan voor winst en een gelijke reductie voor algemeene onkosten op gekochte goederen. Deze methode voor de waardebepaling wordt slechts in enkele gevallen toegepast, daar goederen meestal vrij ten verkoop worden aangeboden, hetzij in het land van uitvoer, hetzij aan koopers in de Ver. St. De belangrijheid van deze paragraaf mag niet over het hoofd worden gezien. Wanneer het door omstandigheden onmogelijk is, gegevens te verkrijgen aangaande den binnenlandschen en den exportprijs, dan moet de douane de waarde in de Ver. St. bepalen. Dit is het eenige, wat hij in een dergelijk geval kan doen.

Hieruit blijkt, dat, wanneer de Amerikaansche autoriteiten, inplaats van bovenstaande gedragslijn te volgen en den fabrikant, die zijn goederen naar Amerika exporteert, gelegenheid te geven aan te toonen, dat zijn prijzen juist waren, de inkomende rechten zouden berekenen naar de waarde in de Ver. St., een dergelijke handelwijze onbillijk zou zijn tegenover de buitenlandsche fabrikanten en exporteurs. Het is immers bekend, dat de prijzen in de Ver. St. gewoonlijk hooger zijn dan in welk land ter wereld ook.

Derhalve is de methode om rechten te heffen naar den marktprijs in het land van herkomst of fabricatie, zooals die door de Ver. St. is aangenomen, billijk tegenover buitenlandsche fabrikanten en exporteurs, daar de Amerikaansche waarde gewoonlijk hooger is dan de buitenlandsche en de exportwaarde.

Productiekosten.

Zeer zelden worden gegevens omtrent productiekosten verlangd. Deze zijn alleen noodig in gevallen waar geen binnenlandsche of exportwaarde of geen prijs voor dat artikel in de Ver. St. bestaat. In dit

geval moeten de productiekosten bepaald worden, ten einde de juiste invoerrechten te kunnen heffen.

De vertegenwoordigers van het Amerikaansche Ministerie van Financiën verlangen geen zakengeheimen te weten te komen en de inlichtingen, die verstrekt worden bij een dergelijk onderzoek worden als streng vertrouwelijk behandeld en dit vertrouwen wordt in geen enkel opzicht geschonden. Onderzoek naar productiekosten komt zelden voor, ongeveer één op elke vijfhonderd onderzoekingen, hetgeen geen hoog percentage is.

Inlichtingen worden als streng vertrouwelijk beschouwd.

De informaties, die aan een vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën verstrekt worden, worden als streng vertrouwelijk beschouwd, zoodat fabrikanten niet bevreesd behoeven te zijn, dat de verstrekte gegevens personen zullen bereiken, voor wie ze niet bestemd zijn.

In dit verband is het van belang de reglementen te kennen, die door het Ministerie van Financiën gemaakt zijn voor zijn personeel.

Artikel 1323 van de Douane Reglementen luidt als volgt:

„*Vertrouwelijke inlichtingen.* Ontvangers, verificateurs, speciale beambten en andere ambtenaren en employees van den douanedienst zijn niet gerechtigd bijzonderheden van hun officiële werkzaamheden openbaar te maken, tenzij met speciale goedkeuring van het Departement.

Inlichtingen verkregen uit rekeningen, boekingen, manifesten en andere papieren of documenten, die aan het douanekantoor gedeponereerd zijn, moeten als vertrouwelijk worden beschouwd, en als alleen bestemd voor het doel, waarvoor zij moesten worden gedeponereerd.

Het is allen beambten en employees van den douanedienst verboden inlichtingen te verstrekken uit dergelijke papieren, tenzij hiertoe speciale vergunning is verleend door het Departement, behalve aan den importeur of iemand, die er direct bij betrokken is of diens officiële vertegenwoordiger.

Inlichtingen aangaande statistieken over import en export van een specifiek soort goederen mogen op aanvraag verstrekt worden aan handelstijdschriften, handelsorganisaties en handelszaken. Deze inlichtingen moeten zooveel mogelijk in overeenstemming zijn met de statistieken, die aan het Ministerie van Handel worden gezonden, en mogen geen vertrouwelijke mededeelingen bevatten, zooals namen van afzenders of ontvangers, merken en nummers, namen van schepen, enz.

Mededeelingen uit zulke documenten, behalve statistische gegevens, of het verstrekken van inlichtingen over de zaken van een importeur of exporteur, aan een anderen importeur of exporteur, welke gegevens door den beambte of employee verkregen zijn uit hoofde van zijn officiële betrekking, zal reden zijn voor ontslag uit den dienst; zijn dergelijke inlichtingen verstrekt tegen betaling, dan zal een dergelijk persoon strafrechtelijk worden vervolgd.”

Uit het vorenstaande blijkt, dat de regeering der Ver. St. fabrikanten en exporteurs tracht te beschermen, die hun, wanneer het noodig is, gegevens verstrekken voor de juiste taxatie van geïmporteerde goederen.

Taxatie en her-taxatie.

Met betrekking tot taxatie en hertaxatie is Sectie 501. der Tariefwet van 1930 van speciaal belang voor fabrikanten en exporteurs. Deze sectie luidt als volgt:

„De ontvanger der invoerrechten moet een schriftelijke verklaring van zijn taxatie aan den ontvanger der goederen, diens vertegenwoordiger of advocaat geven, wanneer 1) de getaxeerde waarde hooger is dan de factuurwaarde, of 2) wanneer door de taxatie der waarde er een verandering komt in de classificatie der goederen. De uitspraak van den verificateur is beslissend voor alle partijen, tenzij er door den ontvanger der invoerrechten een schriftelijk appél aangeteekend is of door den ontvanger der goederen verzonden naar het Douane Gerechtshof der Vereenigde Staten binnen 60 dagen na datum van het rapport van den verificateur, of dit appél aangeteekend is bij den ontvanger der invoerrechten door den ontvanger der

goederen binnen 30 dagen na datum van afgifte; of indien het appél per post verzonden is binnen 30 dagen na datum van de schriftelijke mededeeling der taxatie aan den ontvanger der goederen, diens vertegenwoordiger of advocaat. Geen appél door den ontvanger der goederen of diens vertegenwoordiger aangeteekend, is geldig, tenzij hij voldaan heeft aan al de voorwaarden dezer wet met betrekking tot het inklaren en taxeren van dergelijke goederen. Zulk een appél moet door den ontvanger der invoerrechten overgelegd worden aan het Douane Gerechtshof der Vereenigde Staten met de inklarings- en alle verdere papieren, en moet een rechter aangewezen worden, die, na verhoor der beide partijen, de waarde der goederen bepaalt. Aan den importeur en den persoon aangewezen om het Gouvernement in een dergelijke zaak te vertegenwoordigen, moet binnen een redelijken termijn mededeeling worden gedaan van den tijd en de plaats van het verhoor, waar partijen en hun advocaten gelegenheid zullen hebben, om bewijsmateriaal over te leggen en getuigen van de andere partij te hooren en kruisverhoor te doen ondergaan, en alle monsters en papieren, die als bewijs moeten dienen, te onderzoeken.

Voor het bepalen van een dergelijke waarde mogen beëdigde getuigenverklaringen van personen, die niet aanwezig kunnen zijn, prijslijsten en catalogi, rapporten of getuigenverklaringen van consuls, douanebeambten, ontvangers, verificateurs, assistent-verificateurs, en andere ambtenaren van het Gouvernement als bewijs overgelegd worden. Afschriften van officiële documenten, gevermerkt door een beambte, daartoe bevoegd door den Secretaris van het Departement, zijn toelaatbaar als bewijs. Deze afschriften hebben dan dezelfde kracht als de originele documenten. De waarde door den verificateur bepaald, wordt als de werkelijke waarde der goederen aangenomen en de partij, die tegen de juistheid hiervan protesteert, is aangewezen de onjuistheid dezer beslissing te bewijzen.”

Dat de verificateur een vergissing begaan zou hebben bij het taxeren der goederen, kan slechts bewezen worden door een herziening van diens besluit. Sectie 402, Par. b, van de Tariefwet, bepaalt hierover het volgende:

„*Herziening van het besluit van den verificateur.* De beslissing van den verificateur, dat de buitenlandsche waarde, de exportwaarde of de waarde in de Vereenigde Staten niet naar behooren bepaald kan worden, zal herzien kunnen worden door een her-taxatie volgens Sectie 501; doch bij een dergelijke herziening is een beëdigde verklaring, buiten de Vereenigde Staten opgesteld, niet als bewijs geldig, indien de verklaring geteekend is door iemand, die een vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën weigert zijn boeken, papieren, documenten, rekeningen en correspondentie inzake de waarde of classificatie der goederen, te inspecteren.”

Het is derhalve raadzaam, teneinde moeilijkheden voor den importeur te voorkomen, dat de fabrikant of exporteur verlof geeft tot inspectie zijner boeken en documenten door een vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën, omdat op dengene, die protesteert, tegen de billijkheid van de beslissingen van den verificateur, de verplichting rust te bewijzen, dat diens beslissing onjuist was. En bovendien, omdat beëdigde verklaringen, geteekend door iemand buiten de Ver. St., die weigert zijn boeken en documenten, betrekking hebbende op de waarde of de classificatie van geëxporteerde goederen naar de Ver. St. door een vertegenwoordiger van het Ministerie van Financiën te laten inspecteren, niet geldig zijn als getuigenbewijs.¹⁾

¹⁾ Het kantoor van het Amerikaansche Ministerie van Financiën in Den Haag is gevestigd Noordeinde 142 A. Het verleent gaarne zijn volle medewerking aan fabrikanten en exporteurs en verschaft alle gewenschte inlichtingen omtrent inkomende rechten, het classificeren en merken van goederen, enz. Correspondentie kan gevoerd worden in de Engelsche of in de Nederlandsche taal.

De Handelsbeweging van Nederlandsch-Indië.

(Verslag van De Javasche Bank).

Het verslag van den President van de Javasche Bank over het boekjaar 1930/1931 geeft evenals vorige jaren weder een belangwekkend overzicht van den in- en uitvoer van Nederlandsch-Indië, waaraan wij het volgende ontleenen.

De volgende cijfers betreffende de handelsbeweging van Ned.-Indië omvatten de totalen van in- en uitvoer, dus ook die voor Gouvernementsrekening, de postpakketten, de passagiersgoederen en de goederen voor scheepsgebruik.

Handelsbalans voor Nederlandsch-Indië.
in f 1000.

	1930	1929	meer of minder in 1930
Uitvoer	f 1.232.792	f 1.487.801	— f 255.009
Invoer	„ 922.931	„ 1.165.973	— „ 243.042
Saldo	+ f 309.861	+ f 321.828	— f 11.967

De opwaartsche beweging van den invoer, welke tot ver in het jaar 1929 aanhield, maakte in 1930 plaats voor eene sterke daling. De vermindering van de waarde van de geïmporteerde goederen was nagenoeg even groot als die van de geëxporteerde goederen. Het saldo van de handelsbalans daalde dan ook slechts weinig. In procenten van de uitvoerwaarde uitgedrukt, steeg dit saldo van 21,6 pCt. in 1929 tot 25,1 pCt. in 1930. Dit percentage blijft echter nog aanmerkelijk beneden die, welke in vroegere jaren geconstateerd konden worden.

De kwantiteiten van den in- en uitvoer mogen uit onderstaande cijfers blijken.

	1930	1929	in 1930 minder dan in 1929
Uitvoer	9.957.379 ton	10.117.557 ton	160.178 ton
Invoer	2.819.896 „	3.356.027 „	536.131 „

De uitvoerhoeveelheid daalde met 1,6 pCt., de invoerhoeveelheid met 16,0 pCt. De daling van de uit- en invoerwaarde bedroeg resp. 17,1 pCt. en 20,8 pCt. Uit deze cijfers valt de conclusie te trekken, dat de daling van den invoer relatief het sterkste was. Dit ligt dan ook voor de hand, indien men in aanmerking neemt, dat 1929 niettegenstaande eene daling van de exportwaarde — de geëxporteerde hoeveelheid vertoonde toen nog eene toeneming — eene belangrijke vermeerdering van den import te zien gaf. Overigens doet bovenstaande vergelijking tusschen 1929 en 1930 duidelijk uitkomen, dat de verminderde exportwaarde een belangrijken druk op den invoer uitoefende, welke door het geringe aanpassingsvermogen van de importprijzen in de eerste plaats en druk op de geïmporteerde hoeveelheden beteekende. Meer gedetailleerde conclusies laten deze cijfers niet toe, omdat bij vergelijking van de waarde- en hoeveelhedspersentages ook rekening gehouden moet worden met het feit, dat verschuivingen tusschen de verschillende goederen plaats vonden.

De uitvoer van aardolieproducten is ook in 1930 belangrijk gestegen. Ofschoon de exportwaarde niet met hetzelfde percentage steeg als de hoeveelheid, kwam petroleum, mede als gevolg van de daling van de uitvoerwaarde van rubber, op de tweede plaats van de export-producten van Indië te staan. De stijging van den uitvoer van verschillende petroleumproducten is de laatste jaren in een zeer snel tempo gegaan. Vergeleken met 1920 is de export verdrievoudigd en vergeleken met 1925 verdubbeld.

De waarde van den uitvoer heeft hiermede weliswaar geenszins gelijken tred gebouwen, doch dit neemt niet weg, dat de aardolieproducten voor Nederlandsch-Indië relatief van steeds meer belang zijn geworden.

De uitvoer van landbouwgewassen vertoonde over het algemeen in 1929 eene daling en wel, wat de hoeveelheid betreft, van ruim 9 pCt. De volgende cijfers, welke den totalen omvang van den export van landbouwgewassen en boschproducten omvatten, verduidelijken zulks nader.

	Waarde in millioenen Glds.		Bruto gewicht in 1000 tonnen		In 1930 minder	
	1930	1929	1930	1929	Waarde	Gewicht
Java en Madoera	507,—	635,59	3.573	3.981	— 128,59	— 408
Buitengewesten..	394,56	492,55	1.428	1.520	— 97,99	— 92
Totaal	901,56	1128,14	5.001	5.501	— 226,58	— 500

Java en Madoera en de Buitengewesten werden, wat de waardedaling betreft, in ongeveer gelijke mate getroffen, in tegenstelling tot het jaar 1929, toen de Buitengewesten slechts een betrekkelijk klein verlies te boeken hadden; in dat jaar was de door de Buitengewesten uitgevoerde hoe-

veelheid, vergeleken bij 1928, nog gestegen. De groote achteruitgang van de door Java en Madoera geëxporteerde hoeveelheid landbouwgewassen komt in de eerste plaats op rekening van de suiker, terwijl ook de export van tapioca-producten, koffie, copra en maïs belangrijk daalde. De vermindering van den export van suiker is, evenals in 1929, toe te schrijven aan de ondervonden afzetmoeilijkheden, waardoor zich op Java voorraden ophoopten.

De Buitengewesten gaven in 1930 eene daling van den export van bevolkingsrubber, copra, koffie en maïs te zien, waartegenover de export van agavevezel en palmolie eene stijging vertoonde.

Ofschoon de suikerproductie in de jaren 1928—1930 vrijwel constant bleef — zij schommelde tusschen 2.900.000 en 2.950.000 ton — vertoonde de uitvoer van fabriekssuiker een gestadigen achteruitgang. Hij bedroeg in deze drie jaren resp. 2.532.801 ton, 2.402.711 ton en 2.218.924 ton. Deze achteruitgang is toe te schrijven aan eene vertraging van den export in dien zin, dat de afscheep van groote hoeveelheden steeds meer verschoven werd.

De in totaal op Java aanwezige voorraden werden aan het einde van het kalenderjaar als volgt geschat:

1925	342.000 ton
1926	397.000 „
1927	572.000 „
1928	710.000 „
1929	911.000 „
1930	1.249.000 „

De uitvoer van rubber vertoonde in 1930 eene daling vergeleken bij 1929.

	1929	1930	meer of minder in 1930 in netto tonnen
Ondernemingsrubber	157.139	151.533	— 5.606
Bevolkingsrubber nat	120.805	97.675	— 23.130
idem droog	19.312	20.199	+ 887
Totaal	297.256	269.407	— 27.849

Deze daling komt in hoofdzaak op rekening van de bevolkingsrubber. De uitvoer van ondernemingsrubber daalde slechts eenige procenten en is voornamelijk toe te schrijven aan de stopzetting van den tap bij een groot aantal plantages gedurende de maand Mei 1930.

Invoer.

De invoer van Nederlandsch-Indië heeft zich in 1930 in eene sterk dalende lijn bewogen, welke daling in het laatste kwartaal van 1929 een aanvang nam. In het tweede halfjaar van 1930 viel tijdelijk eenige stabiliteit in het invoercijfer te bespeuren, doch in het eerste kwartaal van 1931 viel wederom eene groote daling te constateeren.

Het totaal-cijfer van den import is in 1930 gedaald tot beneden het peil van 1926. De daling in 1930 kan als volgt worden verdeeld tusschen de Buitengewesten en Java en Madoera:

Java en Madoera	f 152.544.000	— 22,4 pCt.
Buitengewesten	„ 71.786.000	— 19,0 „

De daling is voor beide deelen van den Archipel dus ongeveer gelijk geweest. Uit het onderstaande blijkt nader, dat deze vermindering in verschillende deelen van Nederlandsch-Indië op zeer verschillende artikelen betrekking heeft. Teneinde van de beteekenis daarvan een indruk te verkrijgen, zal allereerst moeten worden nagegaan, welke groepen hierbij betrokken zijn. Bij het trekken van conclusies uit de beschikbare importcijfers zal echter rekening gehouden moeten worden met het feit, dat zich in tal van artikelen tegen het einde van 1929 min of meer belangrijke voorraden hadden gevormd, waardoor de relatieve verschuivingen, welke in de importcijfers tot uitdrukking komen, niet steeds een juist beeld van de verminderde vraag geven. Evenmin is het mogelijk eene zuivere splitsing te maken naar de rol, welke de verschillende groepen van importartikelen in het economisch proces van Indië spelen. Om eenige belangrijke groepen te noemen: de chemische voortbrengselen, metalen, machines en werktuigen omvatten zoowel artikelen, welke voor de particuliere consumptie, als artikelen, welke in hoofdzaak voor exploitatie en kapitaalsinvesteering in het bedrijf bestemd zijn. De kennis van de wijzigingen in deze import van deze artikelen is hoogst belangrijk voor de beoordeeling van den invloed, welchen de depressie op het Indisch economisch leven heeft. Waar de tot dusverre voor 1930 gepubliceerde import-specificaties nog niet volledig zijn, blijft voorzichtigheid in de conclusies geboden:

De volgende tabel geeft een overzicht van de samenstelling van den import van particulieren in 1930 vergeleken met 1929.

	1930		In 1930 minder dan in 1929	
	Waarde in f 1000	Gewicht in bruto ton	Waarde	Gewicht
Eetwaren en genotmidd.	253.108	1.092.101	- 33.419	- 115.751
Garens en manufact.	205.435	148.999	- 64.587	- 13.033
Metalen	82.014	360.203	- 35.337	- 136.697
Machines, etc.	78.987	84.402	- 35.642	- 47.641
Chem. voortbrengselen	71.429	258.934	- 9.781	- 29.350
Rijtuigen, voertuigen, etc.	31.550	31.261	- 21.572	- 17.687
Mineralen	27.914	603.248	- 4.269	- 122.034
Papier en papierwaren	21.991	60.696	- 2.225	- 8.109
Hout, kurk en vlecht- materiaal	10.418	55.583	- 1.223	- 8.363
Huiden, vellen en pels- werk	7.519	4.386	- 1.580	- 212
Aardewerk en porcelein	7.495	53.478	- 5.331	- 25.905
Glas en glaswerk	7.463	18.682	- 2.460	- 7.743
Dierlijke en plantaar- dige voortbrengselen en dieren en planten	7.157	31.874	- 972	- 1.016
Andere goederen	20.901	16.049	- 5.933	- 2.620
Totaal	833.381	2.819.896	- 224.331	- 536.131

Geografische verdeling van den invoer.

Door de hierboven geschetste daling van den import zijn min of meer belangrijke verschuivingen ontstaan in de beteekenis, die verschillende landen als leverancier voor Nederlandsch-Indië hebben. Een in het verslag opgenomen vijfjarig overzicht van de landen van herkomst geeft hiervan een duidelijk beeld. Dit overzicht brengt allereerst in herinnering, dat Europa nog steeds eene prominente plaats als leverancier van Nederlandsch-Indië inneemt, vooral wanneer men bedenkt, dat ook uit de Straits tal van Europeesche artikelen worden ingevoerd. De positie van Azië is echter gaandeweg versterkt. De beteekenis van de Straits voor den import van Indië is daarentegen verminderd.

Aangezien de invoer van rijst in den loop der jaren aanzienlijke fluctuaties vertoont, welke geen direct verband houden met de conjunctuurschommelingen op de wereldmarkt, wordt een zuiverder inzicht verkregen in de wijziging, die de positie van de landen van herkomst heeft ondergaan, wanneer men dit artikel bij den invoer uitschakelt. Het beeld wordt dan als volgt (in millioenen guldens):

	1926		1927		1928		1929		1930	
	waarde	%	waarde	%	waarde	%	waarde	%	waarde	%
Europa	392,49	51,6	403,04	50,9	463,80	53,6	484,83	51,1	363,63	49,1
Azië	145,38	19,1	148,64	18,8	158,46	18,3	181,03	19,1	163,85	22,1
Straits	106,38	14,-	109,51	13,8	100,49	11,6	101,13	10,7	78,67	10,7
N. Amerika	77,80	10,2	92,33	11,6	99,58	11,5	138,41	14,6	92,60	12,5
Australië	24,64	3,2	24,90	3,2	26,-	3,1,-	26,53	2,8	25,11	3,4
Elders	12,63	1,9	12,85	1,7	17,24	2,-	16,13	1,7	15,81	2,2
Totaal	759,32		791,27		865,57		948,06		739,67	

In deze cijfers komt tot uitdrukking, dat Europa ongeveer voor de helft in den invoer van Indië voorziet. De daling van den invoer van dat werelddeel was in 1930, vergeleken met 1929, zeer groot, t.w. 25 pCt. In dat opzicht steekt Europa ongunstig bij Azië af. Dit werelddeel leverde in 1930 weliswaar veel minder rijst, doch op ander gebied bedroeg de daling slechts 10 pCt. Eene analyse van den aard van de daling van den import uit Europa is derhalve van groote beteekenis. In de eerste plaats trekt de aandacht, dat de invoer van garens en manufacturen van f 128.576.000 in 1929 daalde tot f 84.018.000, hetgeen een achteruitgang van nagenoeg 35 pCt. beteekent. De twee volgende rubrieken, die de aandacht trekken, zijn metalen en machines en werktuigen. De totale invoer van deze beide groepen daalde van f 231.980.000 in 1929 tot f 161.001.000 in 1930, of met f 70.979.000, dus pl.m. 31 pCt. Aangezien beide rubrieken van goederen hoofdzakelijk uit Europa en Amerika betrokken worden, hebben deze werelddeelen grotendeels het verlies te boeken.

Voorts verminderde de invoer van chemicaliën uit Europa. Ook de invoer van eetwaren en genotmiddelen daalde, al heeft ook hier de prijsdaling een grooten invloed op de waarde van den invoer uitgeoefend.

Amerika had in 1930 procentueel den grootsten achteruitgang te boeken, t.w. 33,2 pCt. Een van de voornaamste factoren bij den achteruitgang van den invoer uit de Vereenigde Staten was voorts de vermindering van den invoer van automobielen, onderdeelen daarvan, banden en andere benodigdheden voor het autoverkeer.

Afgezien van het product rijst daalde de invoer uit Azië met uitzondering van de Straits met nauwelijks 10 pCt.

De algemeene indruk is, dat de invoer uit Azië in verscheidenheid verre ten achter staat bij dien uit Europa. Alleen Japan en China vertoonen een min of meer belangrijke differentiatie; alle andere Aziatische landen van herkomst leveren slechts een enkel speciaal artikel, dat

niet in concurrentie met Europa staat. De daling van den invoer uit de Straits bewoog zich om en nabij het gemiddelde van de totale invoerdaling. De invoer uit Australië bleef sinds jaren nagenoeg constant, al ging deze relatief iets vooruit.

De meeste aandacht trekt echter de uiteenlopende ontwikkeling van den invoer uit Azië en van dien uit Europa en Amerika. Deze gang van zaken is aan twee omstandigheden toe te schrijven, nl. eenerzijds aan de concurrentie, welke Europa van Azië, in casu Japan en China; ondervindt op het gebied van manufacturen, aardewerk e.d., en anderzijds aan den teruggang van de conjunctuur in het algemeen, waardoor Europa en Amerika, die de meer aan conjunctuur onderhevige goederen leveren, extra zwaar worden getroffen. In het bijzonder heeft deze laatste factor in het afgelopen jaar den achteruitgang van Europa en Amerika geaccentueerd. Van eene verdringing door concurrentie is op dit terrein over het algemeen echter geen sprake. Onderscheiding tusschen de oorzaken, welke tot eene verzwakking van de positie van laatstgenoemde werelddeelen geleid hebben, is van groote beteekenis vooral voor de beoordeeling van de vraag, in hoeverre herstel van de oude verhoudingen mogelijk zal zijn. Eene vergelijking tusschen 1930 en 1926 is voorts zeer instructief, omdat de invoerwaarde gedurende beide jaren elkaar niet veel ontleedt en de rijstsituatie de cijfers weinig beïnvloed heeft. De import uit Azië (excl. de Straits) was in 1930 f 19 miljoen hooger dan in 1926. Deze stijging komt praktisch geheel op rekening van garens en manufacturen, aardewerk, kedelee en thee. De invoer uit Europa daalde met f 28,9 miljoen. Aangezien de invoer van manufacturen en garens met f 42 miljoen daalde, kan op ander gebied dus nog een vooruitgang worden geconstateerd. Waar het hier, zooals reeds werd opgemerkt, veelal conjunctuur-gevoelige goederen betreft, is het derhalve zeer de vraag of ten aanzien van den invoer uit Europa in 1930 wel het dieptepunt werd bereikt. Het jaar 1926 lag in een gunstiger conjunctuurphase dan 1930, zoodat het niet uitgesloten te achten is, dat de ongunstige verhoudingen in 1931 nog scherper tot uitdrukking zullen komen.

Niettegenstaande den scherp achteruitgang, welchen

Amerika in 1930 te zien gaf, bewoog de import uit dat land zich in 1930 nog f 14,8 miljoen boven het peil van 1926. Waar de waarde van den invoer van automobielen in 1930 evengroot was als in 1926 zullen hierbij ook andere factoren eene rol hebben gespeeld, waarbij o.a. de vermeerderde kapitaalsinvesteering van de Ver. St. in Ned.-Indië niet verwaarloosd mag worden.

INGEZONDEN STUKKEN.

„ARBEITSSTRECKUNG“.

Naar aanleiding van het artikel van Prof. Dr. A. van Gijn in E.-S. B. No. 806 d.d. 10/6/31 zou ik nog gaarne enkele opmerkingen maken.

Prof. Van Gijn verwijt mij tweemaal „mijn groote fout“, als zou ik de „voorhanden werkgelegenheid“ als een vast gegeven beschouwen en zijn oppositie is vrijwel geheel hierop gebaseerd, waaruit ik meen te mogen concluderen, dat mijn artikel¹⁾ niet goed gelezen is, want reeds in de vierde alinea ervan geef ik duidelijk de gevolgen aan, welke doorgevoerde „Arbeitsstreckung“ op de productie heeft, nl. een verschuiving ten gunste der eerste levensbehoeften en ten nadeele der luxe artikelen, alsmede een vermindering der besparingen.

Ik beschouw dus de voorhanden werkgelegenheid absoluut niet als een vast gegeven en de wet van vraag en aanbod is mij ook bekend, maar Prof. Van Gijn hecht aan deze wet te veel waarde.

Mijn hooggeleerde opponent meent, dat bij voldoende prijsdaling de productie zich zoo zal uitbreiden,

¹⁾ Zie E.-S. B. No. 802 d.d. 13/5/31.

dat de werkloosheid geheel zal verdwijnen. Ik betwijfel dit ten sterkste. De werkloosheid is in de laatste decennia niet beperkt gebleven tot de jaren van depressie, maar is een permanent verschijnsel, waarvan slechts de omvang zich met de jaren wijzigt.

Er zijn een massa oorzaken van de huidige depressie aan te wijzen, en één ervan is zeker dat, wat men rationalisatie noemt. De invoering van machines en van verbeterde werkmethoden maakt vele arbeiders overbodig, voor wie slechts dan weer werkgelegenheid is, wanneer nieuwe behoeften worden geschapen. Nu schijnt over het algemeen te worden aangenomen, dat dit ook werkelijk in voldoende mate geschiedt. Men wijst op de enorme industrieën, die o.a. door de rationalisatie mogelijk zijn geworden, op de legers werklieden, die daar hun bestaan vinden, maar er is een hiaat, gezien de voortdurende werkloosheid. En hiervoor is maar één oplossing: „Arbeidstijdverkorting”. Dit, zonder evenredige loonsverlaging is voor de meeste ondernemingen thans onmogelijk. Vele werken op de grens van haar bestaansmogelijkheid, sommige zelfs met verlies. Wil men dus langs dezen weg een verbetering brengen, dan moeten de loonen met den arbeidstijd verminderd worden.

De door Prof. Van Gijn en vele anderen voorgestane loonsverlaging kan wel een deel der werkloosheid opheffen, gezien de geschiedenis echter geen volledige verbetering brengen.

Loonsverlaging beteekent verder niet alleen individuele vermindering der inkomsten voor de arbeiders, maar als klasse ontvangen zij ook minder.

„Arbeitsstreckung” laat het totaal-inkomen der arbeidersklasse onaangetaast, bevordert daarentegen een gelijkmatiger verdeling der inkomens in die klasse, wat welvaartsvermeerdering beteekent.

N. C. LOOIJAAARD.

* * *

Naschrift. Ik veroorloof mij kortheidshalve een paar opmerkingen bij de repliek van den Heer Looijaard te plaatsen.

1) De Heer Looijaard sprak inderdaad in het begin van zijn artikel over een *verschuiving* in de soort van werkgelegenheid, welke zoude voortvloeien uit een andere verdeling van het (gelijkblijvende) totale inkomen der arbeiders. Maar dat is gansch iets anders dan waarover ik sprak, toen ik wees op de onjuistheid om de werkgelegenheid als een vast gegeven hoeveelheid aan te nemen, die zoo gelijk mogelijk over alle arbeiders te verdeelen is. Ik doelde op *uitbreiding* der totale werkgelegenheid doordat de arbeid voor de ondernemers goedkooper wordt, zoodat zij hun product goedkooper kunnen leveren en daarnaar meer vraag ontstaat, (in vele gevallen daarvan meer geëxporteerd kan worden).

Als de Heer Looijaard dat wel inziet, begrijp ik niet, dat hij het door hem van de arbeiders gevraagde offer, bestaande in sterke daling van het weekloon, niet liever doet strekken om tot gezonde toestanden te komen dan om ongezonde vast te leggen, waarschijnlijk voor goed, misschien zelf te verergeren. De Heer L. zegt wel wat aan vermindering der werkloosheid door geldloondaling te gelooven, maar meent, dat ik daarvan te veel verwacht. Ik geloof, dat de pessimisten ter zake zulks zijn, omdat zij alleen naar het directe door elken werkgever individueel betaalde loon kijken. Rekent men alleen daarmede, dan concludeert men licht, dat de invloed op den prijs van het product te gering is om daarmede een beduidende toename der vraag uit te lokken. Echter ook in de grondstoffen, halfproducten, hulpstoffen en werktuigen zit meeren-deels loon en een loondaling over een groot deel van de — liefst over de geheele — linie zoude zeker een prijsdaling der eindproducten medebrengen, die zowel de binnenlandsche vraag als den export zeer sterk zoude doen toenemen. Nieuwe behoeften behoeven daarvoor voorshands niet te worden geschapen; nage-

noeg elk mensch zit nog met een massa onbevredigde behoeften, waarvan hij een klein deel zal kunnen bevredigen als alles veel goedkooper wordt geproduceerd.

2) Niemand heeft beweerd, dat loonsverlaging de geheele werkloosheid uit den weg kan ruimen; evenmin trouwens als de Arbeitsstreckung dat kan. Er zal altijd een zeker percentage werkloosheid zijn door de seizoenen, door den tijd noodig voor aanpassing en, sinds den oorlog, ook doordat onder de werklozen velen worden opgenomen, die niet of niet meer werken willen of kunnen (in Engeland bijv. de fabrieksarbeidster, die huwt en niet meer van plan is naar de fabriek te gaan doch hierover zwijgt ter wille van de uitkeering). Men kan van een normale werkloosheid spreken zijnde het cijfer, waaronder de werkloosheid niet licht daalt; dit cijfer is mede door de werklozen-uitkeering en door minder zuivere tellingen in de laatste jaren overal gestegen. Dat nu na de vorige crisis in vele landen, vooral in Engeland, de werkloosheid boven dat normaalcijfer is gebleven, wordt gaarne toegegeven, maar bewijst alleen, dat de loonen op een peil zijn gebleven, waarbij er niet voor allen, die ernstig trachten werk te vinden, werkgelegenheid bestaat. Men heeft zich nl. verbeeld, dat na den milliardensverslindenden oorlog het algemeene welvaartspeil veel hooger kon zijn dan te voren. Dit is weer vooral in Engeland het geval, waar de terugkeer tot het goudpeil van het Pond zulks in de hand werkte, en waar de weerstand tegen economische aanpassingen het grootst is. Ook bij ons is die weerstand groot; van 1925—1930 heeft dat bij ons niet veel kwaad gesticht, omdat ons nationaal inkomen zulk een reusachtige versterking kreeg uit Indië. Nu die stroom is opgehouden, is het te vreezen, dat hij achterwege blijven van de economische aanpassing, de werkloosheid zeer groot zal worden¹⁾ en dat dus een eventueele Arbeitsstreckung zeer ver zou moeten gaan d.i. het weekloon van velen zeer sterk zou doen dalen, veel meer dan bij mijne oplossing, die ook nog goedkoopere consumptieartikelen zal geven.

Natuurlijk geeft betere verdeling van het inkomen van alle arbeiders tezamen meer welvaart. Ik verwijs ter zake naar mijne becijferingen in de Nederlandsche Werkgever van 5 Febr. jl., welke ook aantoonen, dat het totaal inkomen der arbeiders door loonsverlaging, die meer werkgelegenheid schept, niet veel zal afnemen, al rekent men de werklozen-uitkeeringen thans mede als arbeidsinkomen.

3) Tenslotte een enkel woord over de „massa oorzaken der depressie.” Deze zijn niet de directe oorzaken der werkloosheid, doch de meer verwijderde. Die vele oorzaken toch hebben tengevolge, dat de waarde van den arbeid, dien de arbeiders leveren daalt onder het geldloon en dit weer leidt tot ontslag van arbeiders. Kon men met eenigen spoed de ongunstige omstandigheden, die de waardedaling van den arbeid veroorzaken, ten goede wijzigen, dan moest men dit natuurlijk doen en men kon dan in afwachting de loonen wel tijdelijk iets te hoog houden en daarmede tijdelijk werkloosheid behouden. Maar daar ziet het niet naar uit en daarom is aanpassing van het geldloon aan de gedaalde waarde van den arbeid de eenige manier om de werkloosheid te doen afnemen. Blijft die aanpassing achterwege en blijven wij intusschen millioenen besteden voor werkloosheidsuitkeeringen, dan is vrij zeker, dat dit tot steeds verdere daling van de waarde van den arbeid zal leiden met het gevolg meer werkloosheid enz. Arbeitsstreckung — men kan evengoed zeggen „Arbeitslosigkeits-streckung”, want men krijgt in de plaats van 25 pCt. arbeiders, die geheel werkloos zijn, 100 pCt. arbeiders die voor 25 pCt. werkloos zijn — helpt daar in geen enkel opzicht uit.

VAN GIJN.

¹⁾ Zie Zaalberg's artikel „Nederland Pas op” in de „Groene Amsterdammer” van 4 Juli jl.

NEDERLANDSCHE BANK.

Verkorte Balans op 27 Juli 1931

		Activa.	
Binnenl. Wis- sels, Prom. enz. in disc.	Hfdbk. f 50.114.400,84 Bijbnk. „ 1.723.228,02 Ag.sch. „ 8.623.675,32	f	60.461.304,18
Papier o. h. Buitentl. in disconto	„ „ „ „ „ „		—
Idem eigen portef. Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	f 228.719.467,—		228.719.467,—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	Hfdbk. f 30.417.243,25 Bijbnk. „ 6.565.383,77 Ag.sch. „ 56.006.721,67	f	92.989.348,69
Op Effecten	f 90.808.269,78		90.808.269,78
Op Goederen en Spec.	f 2.181.078,91		2.181.078,91
Voorschotten a. h. Rijk	„ „ „ „ „ „		4.511.992,10
Munt en Muntmateriaal	Munt, Goud f 88.687.955,— Muntmat., Goud „ 497.338.651,66	f	586.026.606,66
Munt, Zilver, enz.	f 35.435.261,95		35.435.261,95
Muntmat., Zilver	„ „ „ „ „ „		—
Belegging 1/2 kapitaal, reserves en pensioenfonds	„ „ „ „ „ „		26.921.347,32
Gebouwen en Meub. der Bank	„ „ „ „ „ „		5.000.000,—
Diverse rekeningen	„ „ „ „ „ „		65.135.875,09
	f 1.105.201.202,99		1.105.201.202,99

Passiva.

Kapitaal	f 20.000.000,—
Reservefonds	„ 7.563.205,59
Bijzondere reserve	„ 8.000.000,—
Pensioenfonds	„ 7.430.439,89
Bankbiljetten in omloop	„ 932.034.090,—
Bankassignatiën in omloop	„ 1.086.253,73
Rek.-Cour. f Het Rijk saldo's: Anderen	f 126.299.547,85
Diverse rekeningen	„ 2.787.665,93
	f 1.105.201.202,99

Beschikbaar metaalsaldo f 197.248.539,17
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is. „ 493.121.345,—
1) Waarvan in het buitenland f 28.846.779,33.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Goud		Circulatie	Andere opelschb. schulden	Beschikk. Metaal-saldo 1)	Dek- kings- perc.
	Munt	Muntmat.				
27 Juli '31	88.688	497.339	932.034	127.386	197.249	59
20 „ '31	88.688	440.231	920.670	83.487	162.143	56
13 „ '31	88.688	408.729	885.564	61.734	153.968	56
6 „ '31	88.688	408.729	895.585	43.902	157.022	57
29 Juni '31	88.688	408.729	879.330	68.857	156.047	56 1/2
22 „ '31	88.687	408.494	842.202	101.983	159.773	57
28 Juli '30	64.839	325.820	808.925	16.040	86.890	50 1/2
25 Juli '14	66.703	96.410	310.437	6.198	43.521	54

Data	Totaal bedrag disconto's	Schatkist- promessen rechtstreeks	Belee- ningen	Papier op het buitentl.	Diverse reke- ningen 2)
20 „ 1931	53.014	—	107.602	228.684	64.179
13 „ 1931	49.830	—	92.709	228.612	53.607
6 „ 1931	43.426	—	97.291	228.522	50.728
29 Juni 1931	42.756	—	101.705	228.484	52.854
22 „ 1931	44.051	—	95.798	228.434	59.208
28 Juli 1930	49.631	—	86.454	240.637	43.794
25 Juli 1914	67.947	—	61.686	20.188	509

1) Sedert den bankstaat van 14 Jan. '29 weder op de basis van 2/3 metaaldekking. 2) Sluitpost activa.

SURINAAMSCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens.

Data	Metaal	Circu- latie	Andere opelschb. schulden	Discont.	Div. reke- ningen 1)
20 Juni 1931	901	1.201	434	842	572
13 „ 1931	896	1.240	534	829	544
6 „ 1931	896	1.356	535	817	552
30 Mei 1931	891	1.442	527	821	553
21 Juni 1930	931	1.278	563	1.037	513
5 Juli 1914	645	1.100	580	735	396

1) Sluitp. der activa.

JAVASCHE BANK.

Voornaamste posten in duizenden guldens. De samengetrokken cijfers der laatste weken zijn telegrafisch ontvangen.

Data	Goud	Zilver	C'rculatie	Andere opelschb. schulden	Beschikk. metaal-saldo
25 Juli 1931	154.000	—	241.200	22.100	48.680
18 „ 1931	158.700	—	243.800	24.500	51.380
11 „ 1931	160.000	—	248.300	29.000	49.080
27 Juni 1931	115.054	45.549	240.293	37.495	49.487
20 „ 1931	115.364	45.633	243.602	35.997	49.158
13 „ 1931	115.000	46.068	248.331	33.263	48.430
6 „ 1931	114.969	46.824	249.600	32.391	48.996
26 Juli 1930	139.105	24.658	267.411	54.947	34.839
27 Juli 1929	147.122	21.862	301.951	52.188	28.328
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634	4.842

Data	Dis- conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalb.	Belee- ningen	Diverse reke- ningen 1)	Dek- kings- percen- tage
25 Juli 1931	—	97.300	—	***	58
18 „ 1931	—	97.400	—	***	59
11 „ 1931	—	106.700	—	***	58
27 Juni 1931	9.427	20.817	38.101	27.057	58
20 „ 1931	9.379	20.556	38.218	31.389	58
13 „ 1931	9.416	24.545	39.379	29.801	57
6 „ 1931	9.163	24.129	37.492	29.562	57
26 Juli 1930	10.652	34.131	42.080	53.545	51
27 Juli 1929	10.870	36.417	112.736	26.144	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	75.541	2.228	44

1) Sluitpost activa.

BANK VAN ENGELAND.

Voornaamste posten in duizenden ponden sterling.

Data	Metaal	Bankbilj. in circulatie	Bankbilj. in Banking Departm.	Other Securities	
				Disc. and Advances	Securities
22 Juli 1931	150.045	356.098	52.676	7.099	31.977
15 „ 1931	165.200	358.913	65.078	7.407	30.164
8 „ 1931	165.811	359.258	65.362	7.102	27.837
1 „ 1931	164.421	357.429	65.842	34.319	28.746
24 Juni 1931	164.014	352.832	70.063	9.633	27.129
17 „ 1931	161.987	352.266	68.661	9.395	28.044
23 Juli 1930	155.034	364.138	49.981	7.098	22.102
22 Juli 1914	40.164	—	29.317	—	33.633

Data	Gov. Sec.	Public Depos.	Other Deposits		Reserve	Dek- kings- perc. 1)
			Bankers	Other Accounts		
22 Juli '31	34.376	16.373	60.179	32.764	53.946	49 5/16
15 „ '31	30.021	15.676	66.429	33.705	66.287	57 7/32
8 „ '31	31.826	15.734	64.543	34.986	66.553	57 23/32
1 „ '31	32.931	11.490	99.402	34.091	66.992	46 3/16
24 Juni '31	30.401	25.249	61.644	33.520	71.182	59 3/16
17 „ '31	30.846	15.017	71.446	33.681	69.721	58
23 Juli '30	51.356	9.904	67.266	36.207	50.896	44 13/16
22 Juli '14	11.005	13.736	—	42.185	29.297	52

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

BANK VAN FRANKRIJK.

Voornaamste posten in miljoenen francs.

Data	Goud	Zilver	Te goed in het buitentl.	Wis- sels	Waarv. op het buitentl.	Belee- ningen	Renteloos voorschot a. d. Staat
17 Juli '31	56.647	856	8.659	21.553	16.990	2.839	3.200
10 „ '31	56.227	855	8.030	21.909	17.603	2.822	3.200
3 „ '31	56.229	851	6.946	23.119	18.687	2.892	3.200
26 Juni '31	56.426	851	6.419	25.365	19.790	2.779	3.200
18 Juli '30	44.912	362	6.738	24.123	18.991	2.726	3.200
23 Juli '14	4.104	640	—	1.541	—	769	—

Data	Bons v. d. zelfst. amort. k.	Diver- sen 1)	Circulatie	Rekg. Courant		
				Staat	Zelfst. amort.k.	Parti- culieren
17 Juli '31	5.082	2.457	77.954	1.665	8.022	12.935
10 „ '31	5.082	2.208	78.186	1.528	8.022	12.935
3 „ '31	5.082	2.244	78.610	1.524	8.028	11.977
26 Juni '31	5.082	1.984	76.927	888	7.579	11.868
18 Juli '30	5.395	1.835	72.293	3.280	4.964	7.351
23 Juli '14	—	—	5.912	401	—	943

1) Sluitpost activa.

DUITSCHER RIJKBANK.

Voornaamste posten in miljoenen Reichsmark.

Data	Goud	Daarvan bij buitenland. circ. banken 1)	Deviezen als gouddekking geldende	Andere wissels en cheques	Beleeningen
23 Juli 1931	1.352,8	65,5	159,5	2.863,7	316,4
15 " 1931	1.386,1	81,7	124,4	2.676,8	386,0
7 " 1931	1.421,8	116,8	371,0	2.555,0	224,5
30 Juni 1931	1.421,1	117,0	299,6	2.578,7	352,2
23 " 1931	1.411,2	117,7	92,6	2.349,8	136,7
23 Juli 1930	2.618,9	149,8	181,6	1.427,2	57,6
30 Juli 1914	1.356,9	—	—	750,9	50,2

Data	Effecten	Diverse Activa ²⁾	Circulatie	Rekg.-Crt.	Diverse Passiva
23 Juli 1931	102,3	920,5	4.194,6	585,0	737,0
15 " 1931	102,3	856,4	4.161,8	307,1	720,2
7 " 1931	102,3	861,4	4.110,4	342,8	692,0
30 Juni 1931	102,8	855,9	4.294,7	397,9	587,1
23 " 1931	102,9	580,0	3.726,0	433,0	263,9
23 Juli 1930	101,0	753,6	3.965,9	677,0	217,6
30 Juli 1914	*330,8	200,4	1.890,9	944,-	40,0

1) Onbelast. 2) W.o. Rentenbankscheine 23, 15, 7 Juli, 30, 23 Juni '31, 23 Juli '30, resp. 18; 13; 19; 1; 49; 69 mill.

NATIONALE BANK VAN BELGIË.

Voornaamste posten in miljoenen Belgas.

Data 1931	Goud		Goud en zilver b. d. schatkist	Binnen- en buitenlandse wissels	Beleeningen op Belgische Staatsfondsen	Voorsch. afd. Staat voor ingetrokken marken	Circulatie	Rekg. Crt.	
	Munt en metaal	Te goed in wissels op het buitenl.						Schatkist	Partic.
23 Juli	1493	894	—	796	47	290	3.317	82	160
16 "	1472	888	—	750	53	290	3.318	69	105
9 "	1439	918	—	738	35	290	3.316	7	119
2 "	1435	898	—	735	39	290	3.284	66	70
25 Juni	1434	874	—	738	36	292	3.163	16	189
24 Juli ¹⁾	1202	795	67	767	32	311	3.007	9	113

1) 1930.

VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

FEDERAL RESERVE BANKS.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Goudvoorraad		Wettig betaalmiddel, Zilver etc.	Wissels	
	Totaal bedrag	Dekking F. R. Notes		In herdisc. v. d. member banks	In de open markt gekocht
15 Juli '31	3.409,1	2.020,2	172,0	161,8	70,4
8 " '31	3.427,9	1.994,4	164,0	162,4	91,8
1 " '31	3.412,0	1.963,7	167,3	150,2	103,3
24 Juni '31	3.382,6	1.933,5	175,1	197,7	106,4
17 " '31	3.355,3	1.941,0	171,0	185,4	106,8
10 " '31	3.277,0	1.916,8	167,6	184,8	127,2
16 Juli '30	3.030,7	1.609,6	166,5	207,0	168,7

Data	Belegd in U. S. Gov. Sec.	F. R. Notes in circulatie	Totaal Deposito's	Gestort Kapitaal	Goud-Dekking-perc. 1)	Algem. Dekking-perc. 2)
15 Juli '31	677,9	1.716,6	2.539,9	166,8	80,0	84,1
8 " '31	668,0	1.736,9	2.527,3	168,0	80,3	84,2
1 " '31	663,4	1.738,4	2.500,8	168,2	80,4	84,4
24 Juni '31	618,5	1.674,2	2.556,8	168,2	79,9	84,1
17 " '31	599,0	1.668,3	2.472,5	168,3	81,0	85,2
10 " '31	599,0	1.641,9	2.440,0	168,4	80,3	84,4
16 Juli '30	577,1	1.382,3	2.516,3	169,5	77,2	82,0

1) Verhouding totalen goudvoorraad tegenover opelschbare schulden: F. R. Notes en netto deposito. 2) Verhouding totalen voorraad muntmateriaal en wettig betaalmiddel tegenover idem.

PARTICULIERE BANKEN AANGESLOTEN BIJ HET FED. RES. STELSEL.

Voornaamste posten in miljoenen dollars.

Data	Aantal banken	Disconto's en beleen.	Beleggingen	Reserve bij de F. R. banks	Totaal deposito's	Waarvan time deposits
8 Juli '31	40	14.636	7.851	1.854	21.051	7.176
1 " '31	22	14.691	7.795	1.808	21.169	7.172
24 Juni '31	63	14.540	7.803	1.879	20.764	7.169
17 " '31	57	14.582	7.843	1.816	20.756	7.191
10 " '31	59	14.641	7.811	1.821	20.886	7.325
9 Juli '30	67	16.869	6.118	1.790	21.060	7.376

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

GOEDERENHANDEL.

GRANEN.

28 Juli 1931.

Koopers van tarwe zijn geregeld in de markt voor spoedig verwachte partijen en vroege afladingen ter aanvulling van hun voorraden. Ook is het Verre Oosten weder als kooper opgetreden van Australische tarwe, waardoor de druk van die tarvesoort op de Europeesche markt is verminderd. Toch was de stemming aan de tarwemarkt in de afgelopen week over het algemeen weder flauw. Wel zijn in de eerste dagen de prijzen aan de termijnmarkt te Chicago in verband met oogstberichten iets gestegen, doch later is deze verbetering geheel verloren gegaan, en een daling heeft daarna nog plaats gevonden. De Juli-termijn te Chicago sloot 1 dollarcent per 60 lbs. lager dan een week geleden. Te Winnipeg was de Juli-termijn 4 dollarcenten per 60 lbs. de October-termijn ook 4 dollarcenten per 60 lbs. lager. De koersen in Argentinië zijn, na iets verbeterd te zijn, teruggelopen. Het slot te Buenos Aires was 16 centavos, in Rosario 10 centavos per 100 KG. lager. De peso-koers was in de afgelopen week flauw en is nog verder gedaald. Nog zijn van grooten invloed op den prijsverloop de oogstvooruitzichten in Noord-Amerika en in Europa, welke vooruitzichten in het nauwste verband staan met den vermoedelijken omvang van het aanbod gedurende den herfst. De financiële situatie in Duitsland is slechts kort van invloed geweest op de stemming aan de tarwemarkt. In de afgelopen week was de flauwe stemming voor tarwe echter meer te zoeken in de over de Noord-Amerikaansche en Europeesche oogsten binnenkomende berichten. In de Vereenigde Staten vindt het binnenhalen van den wintertarwe-oogst onder gunstige omstandigheden plaats. In het voorjaarstarwegebied heeft het in vele streken geregend en daar zijn de vooruitzichten verbeterd. In andere gedeelten wordt echter over warm droog weer geklaagd. In Canada zijn de weersomstandigheden gunstiger dan zij gedurende geruimen tijd waren en in groote gedeelten van de drie Prairie-Provincies heeft het hard geregend, waardoor de oogstvooruitzichten zijn verbeterd. Echter niet overal is regen gevallen en vrij algemeen wordt de regenval als nog niet voldoende beschouwd. Ook is in sommige streken de regen te laat gekomen om nog een goed resultaat te kunnen verwachten. De vooruitzichten in Canada loopen sterk uiteen en het zal dit jaar al buitengewoon moeilijk zijn, om de opbrengst van den Canadeeschen oogst te schatten. Men mag echter wel aannemen, dat een verbetering is ingetreden, sedert de meest pessimistische berichten werden verspreid vóór aan de groote droogte in Canada een einde kwam. In West-Europa en in Engeland is het weder gedurende den laatsten tijd onbestendig geweest en bijna overal heeft afwisselend de zon geschinen en zijn zware regenbuien gevallen. Het binnenhalen van vroege gewassen is dientengevolge vertraagd, doch, wat tarwe betreft, worden nog geen klachten gehoord in verband met de tegenwoordige weersomstandigheden. In Italië is het weder gunstig voor het binnenhalen van den oogst, waarmede men ijverig bezig is. Met de resultaten van den tarwe-oogst is men daar tevreden. In Centraal- en Oost-Europa zijn de vooruitzichten gunstig. In Roemenië is het zeer warm geweest en heeft men goeden voortgang kunnen maken met de oogstwerkzaamheden. Uit Rusland is weinig nieuws voorhanden. De Russische verkoopcentrales zijn dringend aan de markt met tarwe op spoedige en latere aflading en men zou daaruit de conclusie mogen trekken, dat de vooruitzichten gunstig zijn en dat Rusland in staat zal zijn groote hoeveelheden tarwe aan de markt te brengen. Ook aan het Internationaal Landbouw Instituut is men van dezelfde meening. Een dezer dagen door dit Instituut gepubliceerd bericht over de vermoedelijke opbrengst van tarwe der oogsten op het Noordelijk halfrond verwacht ruime verschepingen van Russische tarwe, waarvan het een grootere opbrengst verwacht dan in het vorige jaar. De bebouwde oppervlakte wordt volgens dit bericht geschat op 93 miljoen acres, hetgeen een vermeerdering van ongeveer 7 miljoen acres is in vergelijking met het vorige jaar. De opbrengst van Russische tarwe in 1930 zou 1.080 miljoen bushels bedragen hebben. Volgens den toestand beoordeeld op 1 Juli zou Rusland in het volgende seizoen zeer belangrijke hoeveelheden voor export beschikbaar hebben, in verband met de goede vooruitzichten van den rogge-oogst, en wanneer na 1 Juli de ontwikkeling van de zomertarwe niet met grooten tegenslag te kampen zou hebben. Wat de geheele tarweproductie op het Noordelijk halfrond betreft, verwacht het Internationaal Landbouwbureau een kleinere opbrengst in dit jaar dan hetgeen noodig zal zijn om de tarwebehoefte in invoerende landen te dekken. Het is dui-

AANVOEREN in tons van 1000 KG.

Artikelen	Rotterdam			Amsterdam			Totaal	
	19/25 Juli 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	19/25 Juli 1931	Sedert 1 Jan. 1931	Overeenk. tijdvak 1930	1931	1930
Tarwe	24.728	737.889	750.080	—	9.515	26.554	747.404	776.634
Rogge	175	178.528	258.661	—	308	24.650	178.836	283.311
Boekweit.....	167	14.575	9.576	—	145	1.512	14.720	11.088
Maïs.....	22.007	606.080	550.420	—	137.074	93.272	743.154	643.692
Gerst	1.245	355.594	263.551	—	21.915	21.251	377.509	284.802
Haver	1.364	171.000	115.288	—	1.410	2.812	172.410	118.100
Lijnzaad	200	118.257	48.181	—	279.088	165.638	397.345	213.819
Lijnkoek	5.835	59.675	92.764	—	204	—	59.879	92.764
Tarwemeel	56	63.610	73.289	70	18.606	21.554	82.216	94.843
Andere meelsoorten	330	24.996	10.922	15	8.021	75	33.017	10.997

delijk, dat deze verwachting als zeer voorloopig moet worden beschouwd en dat de weersomstandigheden tot aan den oogsttijd nog groote veranderingen teweeg kunnen brengen. Koopers blijven ondertusschen zeer terughoudend en wachten de uitkomsten van de oogsten af. In de Vereenigde Staten maken de boeren zich ongerust over de groote hoeveelheden, waarover de Farm Board beschikt, welke, indien de Farm Board daarmede aan de markt zou komen, de prijzen nog verder zouden kunnen doen dalen. Zij vragen daarom den Farm Board zijn voorraad vast te houden, waartoe de Farm Board niet geneigd schijnt te zijn. Integendeel, geruchten doen de ronde over onderhandelingen, welke de Farm Board voert over den verkoop van 200 miljoen bushels aan een Europeesch syndicaat. De Fransche regeering heeft het toegestane percentage buitenlandsche tarwe met verdere 5 pCt. verlaagd, zoodat nu nog 10 pCt. buitenlandsche tarwe mag worden vermalen. De uitzaaï van tarwe in Argentinië is gereed gekomen op een verminderde oppervlakte. Gedurende langen tijd is het in Argentinië zeer droog geweest, doch sedert is daarin door vrijwel algemeenen regen verbetering gekomen. In Australië, waar het lang te veel had geregend, is het weder bestendiger geworden. De vooruitzichten zijn er op het oogenblik niet zeer gunstig. De bebouwde oppervlakte is er aanmerkelijk kleiner dan in het vorige jaar, doch ongeveer gelijk aan het gemiddelde der laatste 5 jaren.

De weersomstandigheden in West-Europa waren niet gunstig voor rogge, vooral in Duitschland, waar veel rogge door den regen is platgeslagen, en waar voor het binnenhalen van den oogst naar droogte en warmte wordt verlangd. Het aanbod van rogge van den ouden oogst is slechts matig, doch de vraag is ook gering en de zaken zijn van beperkten omvang. De prijzen hebben zich in den loop dezer week niet staande kunnen houden en zijn eenigszins gedaald. Aan de termijnmarkt te Chicago zijn de prijzen eerst gestegen, doch later ging de verbetering weder verloren. Het slot was onveranderd. Te Winnipeg trad ook eerst enige verbetering in, gevolgd door een flinke verlaging. Het slot was daar 2 dollarcenten per 56 lbs. lager.

Aan de maïs-markt was de stemming op de meeste dagen vrij lusteloos, terwijl de zaken van beperkten omvang bleven. Op enkele dagen kwamen nog wel flinke zaken tot stand, doch zulke dagen behoorden tot de uitzonderingen. De consumptievraag is traag; spoedig verwachte partijen vinden nog het gemakkelijkst koopers en daarvoor is een kleine premie te maken boven in Augustus verwachte partijen. Tengevolge van de zeer groote verschepingen uit Argentinië is de stoomende voorraad ongekend groot, hetgeen koopers huiverig maakt om nu reeds nog niet aangekomen maïs te koopen. Sedert de vorige week zijn de prijzen voor spoedig verwachte en stoomende maïs nog eenigszins gedaald. Ook voor latere verscheping hebben zij zich niet kunnen handhaven. Voor maïs op levering bestaat geregeld goede vraag en daarin zijn flinke zaken tot stand gekomen tegen de iets gedaalde prijzen. De peso was meestal flauw en was de hoofdoorzaak der prijsverlagingen. Het slot te Buenos Aires was 1 centavos per 100 KG. hooger, te Rosario onveranderd. De vooruitzichten van den maïsogst in Roemenië blijven gunstig. Het zeer warme weer heeft de maïsplanten snel tot ontwikkeling gebracht. Het eindresultaat zal afhangen van den regenval in den eerstkomenden tijd. Reeds nu heeft maïs weder behoefte aan regen, hoewel nog niet lang geleden zware regenval heeft plaats gevonden. In Zuid-Afrika is men bezig met het binnenhalen van den maïsogst, welke verwacht wordt 30 pCt. kleiner te zijn dan in het vorige jaar. In het Zuiden van Rhodesia zijn de vooruitzichten ook niet bijzonder gunstig, doch men verwacht daar een klein exportsurplus.

De stemming voor gerst was in de afgelopen week

voor spoedig verwachte partijen zeer vast. In deze positie wordt alleen Canadeesche gerst aangeboden, waarin tot stijgende prijzen flinke zaken tot stand kwamen. De termijnmarkt te Winnipeg sloot bijna dagelijks iets hooger. In de laatste dagen trad een verlaging in. Dit was echter van weinig invloed op de eerste posities, welke niet veel lager werden aangeboden. Latere verscheping daalde eenigszins in prijs. Russische en Donau-gerst worden geregeld aangeboden ter verladung in Augustus en latere maanden. Zaken van betekenis komen daarin nog niet tot stand, daar koopers de gevraagde prijzen vrij hoog achten in verhouding tot het vooral uit Rusland verwachte aanbod. De prijzen per later ondergingen in de afgelopen week slechts matige veranderingen. Het slot aan de termijnmarkt te Winnipeg was $\frac{1}{2}$ dollarcent per 48 lbs. lager dan een week geleden.

In haver wordt zeer weinig aangeboden. De vraag is ook niet groot en de prijzen bleven bij beperkte omzetten vrijwel onveranderd.

SUIKER.

De stemming op de verschillende suikermarkten liep de afgelopen week nogal uiteen. De spanning op financieel en economisch gebied in Europa veroorzaakte een zekere terughoudendheid.

In Amerika daarentegen legden raffinadeurs nog steeds goeden kooplust aan den dag. Groote partijen ruwsuiker werden opgekocht tot prijzen, variërend tusschen 1.50 d.c. en 1.60 d.c. c. & fr. basis. Cubasuiker. Tegen het einde der week werd de stemming iets kalmer.

De New-York termijnmarkt volgde geheel de bewegingen van de ruwsuikermarkt en opende zeer vast. Tenslotte liet het weinig opwekkende nieuws uit Europa niet na een deprimeerende invloed uit te oefenen en ging het behaalde avans weer geheel verloren. De slotnoteeringen zijn als volgt: Sept. 1.46; Oct. 1.48; Dec. 1.50 en Jan. 1.51, terwijl de laatste noteering voor Spot Centr. 3.55 bedroeg.

Volgens Willett & Gray bedroeg de consumptie in de V. S. gedurende het eerste halfjaar van 1931 2.679.344 tons tegen 2.879.882 tons gedurende het eerste halfjaar van 1930, hetgeen een vermindering van ca. 7 pCt. beteekent.

De ontvangsten in de Atlantische havens der Ver. Staten bedroegen deze week 67.000 tons, de versmeltingen 65.000 tons tegen 74.500 tons verleden jaar en de voorraden 245.000 tons tegen 339.400 tons.

De laatste Cuba-statistiek is als volgt:

	1931	1930	1929
	tons	tons	tons
Productie	3.138.000	4.671.260	5.156.315
Voorr. overgebracht per 1/1	1.390.000	321.000	193.000
Consumptie	75.000	67.000	80.315
Weekontv. afscheephavens .	33.582	22.968	25.846
Totaal sedert 1/1 N. Oogst	1.519.650	2.906.951	4.176.740
Weekexport	112.754	75.045	76.524
Totaal sedert 1/1	1.173.550	1.721.087	3.052.586
Voorraad afscheephavens .	1.510.320	1.497.074	1.124.883
„ binnenland	1.749.130	1.697.309	899.268

In Engeland blijft men de „hand to mouth” politiek volgen en raffinadeurs voorzien slechts in hun dagelijkse behoeften door kleine aankopen van ruwsuiker, waarvoor Sh. 6/6 $\frac{1}{4}$ werd betaald.

De Londensche termijnmarkt was vrij rustig. De noteering brokkelden in den loop van de week met 1 d. tot 1 $\frac{1}{2}$ d. af.

De V.I.S.P. heeft op Java verkoopen van ca. 55.000 tons No. 16 & hooger oogst 1931 tot geheime prijzen tot stand

gebracht benevens eenige kleinere afdoeningen van Superior uit den ouden oogst.

Het rendement van 142 fabrieken bedroeg per 15 Juli ca. 5 pCt. minder dan verleden jaar.

Hier te lande verkeerde de markt onder den druk van Londen. De slotnoteringen op de Amsterdamse termijnmarkt luiden als volgt: Aug. f 8%; Dec. f 9%; Mrt. f 9½ en Mei f 9¼. De omzet bedroeg 12.350 tons.

KATOEN.

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons. Manchester, d.d. 22 Juli 1931.

De Amerikaansche katoenmarkt is deze week weer vaster geweest. Met uitzondering van jl. Zaterdag, toen er een daling van 5 punten plaats had, zijn prijzen dagelijks gestegen tot gisteren, toen Mid. American spot 5.25 d. noeterde. New-York was gisteren echter flauwer en Liverpool opent vanmorgen 14 tot 15 punten lager. De ontvangsten in de havens bedroegen dit seizoen 8.861.000 balen vergeleken met 6.775.000 balen verleden jaar. Egyptische katoen is eveneens vaster geweest met neiging tot stijgen. Ondanks de kalme markt bedroegen Liverpool loco-verkopen de vorige week 26.100 balen.

De Amerikaansche garenmarkt wordt door de financiële situatie overschaduwed, hoewel er een flinke vraag bestaat. Op het oogenblik worden grove nummers beter gevraagd, terwijl zoowel in medio nummers mule twist en weft een goede vraag bestaat en inkoopers zich voornamelijk tot kleine hoeveelheden voor spoedige behoefte beperken. Getwijnde garens worden weinig verkocht en het dispuut met de werklieden in de gordijndistricten is nog niet tot een oplossing gekomen. Sinds de spurt van een paar weken geleden, beperkt de vraag naar Egyptische garens zich voornamelijk tot kleine hoeveelheden voor spoedige levering, hoewel hier en daar enkele spinners melden, dat speciale kwantia flinke gewichten geboekt zijn geworden. Er bestaat slechts een bescheiden vraag naar getwijnde garens, zoowel voor de binnenlandsche markt als voor export en de vacantiedagen in enkele spin- en weefdistricten helpen verkopen reduceeren.

Van de doekmarkt kan slechts weinig nieuws vermeld

worden. Prijzen zijn vast en worden hierbij gesteund door de vaste katoenprijzen. Dit heeft echter maar weinig vermeerdering in de vraag naar stukgoederen meegebracht en de wereld blijft een afwachtende houding aannemen. Er lijkt een goede belangstelling van Indië bestaan, doch deze vraag is slechts gering en tegen prijzen, die grotendeels onder kostprijzen liggen en geheel buiten beschouwing blijven. Van Hongkong en China komen biedingen voor den voorjaarshandel binnen en het is maar te hopen, dat prijzen daar en hier op een betere pariteit komen dan thans het geval is. De kleinere Oostersche markten doen weinig en hetzelfde kan van de Westersche koopers gezegd worden. Alles tezamen genomen, is de handel deze week teleurstellend en men kan slechts hopen, dat de wereld voldoende steun zal vinden in de oplossing van de huidige Europeesche financiële crisis. Het heeft ongetwijfeld een stimulans noodig.

Liverpoolnoteringen Oost. koersen 14 Juli 21 Juli 15 Juli 22 Juli T.T. op Br.-Indië 1/5 1/5 1/5 F.G.F. Sakellaridis 7,50 7,45 T.T. op Hongkong 11 1/8 11 1/8 G.F. No. 1 Oomra. 3,24 3,46 T.T. op Shanghai 1/3 1/2 1/8

KOFFIE.

De markt was in de afgelopen week aanvankelijk nog iets flauwer op een kleine inzakking van den wisselkoers in Brazilië en daarmee verband houdende verdere lichte daling van de noteringen aan de termijnmarkten. Daarna steeg de wisselkoers, toen bekend werd, dat de Braziliaansche Regeering een begin wil maken met de financiële hervorming, voorgesteld in het rapport van Sir Otto Niemeijer, op 3 1/2 d. per Milreis, zijnde 5/32 hooger dan acht dagen geleden en in overeenstemming hiermede liepen toen de noteringen aan de termijnmarkten wederom hooger. Ook de kost- en vrachtaanbiedingen van Santos zakten aanvankelijk nog -1/8 a 1/- per cwt. in (de laagste prijs voor Superior was 40/-), doch daarna herstelden ook deze zich en de offertes kwamen ten slotte op -1/8 per cwt. hooger dan een week tevoren. De aanbiedingen van Rio waren over het algemeen vaster en zijn op het oogenblik ongeveer 1/6 boven die van verleden week.

Zooals reeds hierboven is aangegeven werd Superior Santos, gewone beschrijving, prompte verscheping, dat thans door Brazilië aangeboden wordt tot 41/- a 42/6 per cwt.

STATISTISCH OVERZICHT

Table with 11 main columns: GRANEN EN ZADEN, ZUIVEL EN EIERN, MINERALEN. Sub-columns include TARWE, ROGGE, MAIS, GERST, LIJNZAAD, BOTER, KAAS, EIEREN, STEENKOLEN, PETROLEUM. Rows list months from 1925 to 1931.

1) Men zie voor de toelichting op dezen staat de nummers van 8 en 15 Augustus 1928 (No. 658 en 659), pag. 689/90 en 709. 2) 79 Kg. La Plata. 3) = Western vó ring van de huidige offic. not.wijze (Jan. 1928); Barley vanaf 2/2/31; vanaf 9/2 64/5 Z.-Russ.

	Sept.	Dec.	Mrt.	Mei
27 Juli	\$ 5.58	\$ 5.85	\$ 6.02	\$ 6.16
20 Juli	„ 5.52	„ 5.77	„ 5.95	„ 6.05
13 Juli	„ 6.01	„ 6.26	„ 6.33	„ 6.42
6 Juli	„ 6.14	„ 6.38	„ 6.48	„ 6.55
Rotterdam, 28 Juli 1931.				

THEE.

De vaste stemming van de thee-markt bleef in de afgelopen week tenvolle gehandhaafd. Meerendeels liepen de noteeringen van ¼ tot ½ cts. hooger dan in de vorige week.

Ceylon was met een groot aanbod aan de markt, hetwelk wederom over 2 veilingen werd verdeeld. Vele partijen toonden hier verbetering in kwaliteit, hetgeen prijsstijgingen tot 2 à 3 cts. tengevolge had. Daarentegen viel de kwaliteit van den nieuwen Britsch-Indischen oogst tegen en konden deze theeën slechts tegen afbrokkelende prijzen koopers vinden.

Java theeën met veel geel konden tegen flink verhoogde prijzen worden afgedaan.

Bladthee trok over het algemeen, door gebrek aan vraag voor export, minder belangstelling, hetgeen op de biedingen van invloed was.

De thee-uitvoer van Noord Britsch-Indië bedroeg in de maand Juni 1931 16.099.000 lbs. (v.j. 19.834.000 lbs.). Gedurende de maanden April/Juni 1931 werden totaal uitgevoerd 23.9 miljoen lbs. (v.j. 31.4 miljoen lbs.).

Ceylon exporteerde in Juni 26.8 miljoen lbs. (v.j. 24.9 miljoen lbs.) en gedurende het 1e semester 1931, 139.4 miljoen lbs. tegenover 133.2 miljoen lbs. in dezelfde periode van 1930.

Amsterdam, 27 Juli 1931.

STEENKOLEN.

Het groote feit van de afgelopen berichtsperiode is de afkondiging door Frankrijk van een licentiesysteem, dat in zijn uitwerking voor Nederland een reductie op de in Frankrijk in te voeren hoeveelheden kolen, cokes en briketten beteekent van 50 pCt. over het gemiddelde van de jaren 1928, '29 en '30. Aangezien de invoer in Frankrijk van Nederlandsche kolen steeds crescendo is gegaan, mag aangenomen worden, dat dit cijfer voor de Nederlandsche kolen-

industrie al bijzonder drukkend is, omdat het gemiddelde van de laatste drie jaren uiteraard lager is dan het cijfer van 1931. Intusschen verneemt men, dat Frankrijk, althans voor de eerste weken, tegenover dezen scherpren maatregel een ietwat conciliante houding zal willen aannemen. Voor Engeland heeft de maatregel weinig te beteekenen, omdat het gemiddelde van de laatste drie jaren aanzienlijk hooger is dan wat op het oogenblik in Frankrijk van die zijde wordt ingevoerd.

De prijzen zijn:

Northumberland Ongezeefde	f	9.10
Durham Ongezeefde		9.80
Cardiff 2/3 large 1/3 smalls		11.75
Schotsche Gezeefde (Prime Lothians)		8.70
Yorkshire gewasschen Singles		9.40
Westfaalsche Veförder		10.60
„ Vlamstukken I		11.75
„ Smeenootjes		11.50
„ Gasvlamförder		11.—
„ Gietskokes		14.—
Hollandsche Eierbriketten		12.40

alles per ton van 1.000 KG. franco station Rotterdam/Amsterdam.

Ongezeefde bunkercolen f.o.b. Rotterdam/Amsterdam f 10.—
Markt flauw. 28 Juli 1931.

IJZER.

De aanvankelijk wat opgewekter stemming van den prijs voor ruwijzer op de exportmarkt — Lux 3 noteerde verleden week 49—50 sh. fob. Antwerpen en 53 sh. fot. Grangemouth — is weer wat gezakt. De prijs fob. Antwerpen is thans 48—49 sh. De Cleveland producenten hebben in toenemende mate te lijden van de concurrentie van Midland ijzer in het Teesdistrict. Tot dusver is er echter nog geen verandering gekomen in den prijs voor No. 3 (58/6 fot./fob.) en in het productietempo.

Tengevolge van de onzekere vooruitzichten m. b. t. de internationale financiële moeilijkheden, worden er op de staalmarkt uiterst weinig zaken gedaan. De vraag is gering doch ook het aanbod is beperkt. De stafijzerprijs daalde tot 69—70 sh. fob. Antwerpen.

Vervolg STATISTISCH OZVERZICHT VAN GROOTHANDELSPRIJZEN.

	DIVERSEN		KOLONIALE PRODUCTEN								INDEXCIJFERS					
	VURENHOUT basis 7 ^o f.o.b. Zweden/ Finland	RUBBER ¹⁾ Standaard Ribbed Smoked Sheets loco Londen per lb.		SUIKER Witte kristal- suiker loco R'dam/A'dam. per 100 K.G.		KOFFIE Robusta Locoprijzen Rotterdam per ½ KG.		THEE Afl. N.-I. theev. A'dam gem. pr. Java- en Suma- trathee p. ½ KG.		COPRA Ned.-Ind. f.m.s. per 100 K.G. Amsterdam		Bruto- gewicht v. d. buit. handel Nederland 1925 = 100		Centr. Bureau v.d. Stat. herleid van 1913 = 100 tot 1925 = 100	The Economist herleid van 1927 = 100 tot 1925 = 100	
		f	%	Sh.	%	fl.	%	cts.	%	cts.	%	f	%			In- voer
1925	159,75	100	2/11,625	100,0	18,75	100,0	51,375	100,0	84,5	100,0	35,87 ⁵	100,0	100	100	100,0	100,0
1926	153,50	96,1	2/-	67,4	17,50	93,3	55,375	90,2	94,25	111,5	34,—	94,8	112	128	93,2	92,9
1927	160,50	100,5	1/6,375	51,6	19,12 ⁵	102,0	46,875	76,4	82,75	97,9	32,62 ⁵	90,9	113	116	95,4	89,5
1928	151,50	94,8	-/10,75	30,2	15,85	84,5	49,625	80,9	75,25	89,1	31,87 ⁵	88,9	118	128	96,4	87,6
1929	146,00	91,4	-/10,25	28,8	13,—	69,3	50,75	82,7	69,25	82,0	27,37 ⁵	76,3	122	132	91,6	82,6
1930	141,50	88,6	-/5,875	16,5	9,60	51,2	32	52,1	60,75	71,8	22,62 ⁵	63,1	124	135	75,5	69,4
Jan. 1929	152,50	95,5	-/9,875	27,9	13,77 ⁵	73,5	53,125	86,6	77,25	91,4	29,—	80,8	111	119	94,2	84,6
Febr. "	150,00	93,9	1/-	33,7	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	28,62 ⁵	79,8	75	83	94,2	85,4
Maart "	147,50	92,3	1/0,125	34,0	13,50	72,0	54	88,0	72,75	86,1	27,62 ⁵	77,0	82	111	94,8	85,8
April "	147,50	92,3	-/10,5	29,5	13,37 ⁵	71,3	54	88,0	74,25	87,9	26,75	74,6	110	142	92,9	83,9
Mei "	145,00	90,8	-/10,875	30,5	12,25	65,3	54	88,0	73,50	87,0	25,87 ⁵	72,1	135	144	91,6	81,7
Juni "	147,50	92,3	-/10,625	29,8	12,00	64,0	54	88,0	69,50	82,2	24,87 ⁵	69,3	137	134	91,0	81,9
Juli "	145,00	90,8	-/11	30,9	13,42 ⁵	71,6	54	88,0	68,50	81,1	27,50	76,7	144	147	91,0	83,7
Aug. "	145,00	90,8	-/10,5	29,5	13,00	69,3	53,50	87,2	64	75,6	27,25	76,0	151	149	91,6	83,6
Sept. "	145,00	90,8	-/10,125	28,4	13,47 ⁵	71,9	51,75	84,3	64	75,6	28,25	78,7	135	144	91,0	82,0
Oct. "	142,50	89,2	-/9,625	27,0	13,30	70,9	48,50	79,0	66	78,1	27,50	76,7	137	146	90,3	80,5
Nov. "	142,50	89,2	-/8,125	22,8	12,50	66,7	41,75	68,0	66,50	78,7	27,25	76,0	128	143	88,4	78,8
Dec. "	142,50	89,2	-/8	22,5	12,07 ⁵	64,4	36,75	59,9	60,75	71,8	27,12 ⁵	75,6	123	125	87,1	78,8
Jan. 1930	147,50	92,3	-/7,375	20,7	11,67 ⁵	62,3	35	57,0	60,50	71,6	26,87 ⁵	74,9	128	136	84,5	76,9
Febr. "	147,50	92,3	-/8	22,5	11,40	60,8	35	57,0	58,25	68,9	26,37 ⁵	73,5	112	126	81,3	75,2
Maart "	147,50	92,3	-/7,625	21,4	10,70	57,1	35	57,0	62,25	73,7	25,25	70,4	125	131	78,7	74,2
April "	147,50	92,3	-/7,375	20,7	10,55	56,3	35	57,0	59,50	70,4	26,12 ⁵	72,8	115	127	78,7	72,8
Mei "	145,00	90,8	-/6,875	19,3	9,80	52,3	34,75	56,6	58	68,6	25,50	71,1	132	132	76,1	72,0
Juni "	145,00	90,8	-/6,125	17,2	9,77 ⁵	52,1	33	53,8	58	68,6	22,87 ⁵	63,8	131	133	76,1	70,4
Juli "	142,50	89,2	-/5,625	15,8	9,27 ⁵	49,5	31,50	51,3	55,50	65,7	21,75	60,6	138	141	74,2	69,3
Aug. "	142,50	89,2	-/4,875	13,8	8,50	45,3	29,50	48,1	55,25	65,4	20,—	55,7	129	145	73,5	67,9
Sept. "	140,00	87,6	-/4,125	11,6	7,97 ⁵	42,5	28,25	46,0	59,50	70,4	19,25	53,7	122	126	72,3	65,4
Oct. "	132,50	82,9	-/4	11,2	8,62 ⁵	46,0	29	47,3	66,50	78,7	18,75	52,3	128	152	71,6	64,6
Nov. "	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,75	46,7	29	47,3	68,25	80,8	19,37 ⁵	54,0	121	139	71,0	63,3
Dec. "	130,00	81,4	-/4,375	12,3	8,20	43,7	29	47,3	66,75	79,0	19,—	53,0	105	129	69,0	61,3
Jan. 1931	125,00	78,2	-/4,25	11,9	8,20	43,7	28	45,6	66,25	78,4	18,25	50,9	121	132	67,7	59,2
Febr. "	125,00	78,2	-/3,875	10,9	8,20	43,7	26,25	42,8	53	62,7	18,12 ⁵	50,7	96	121	67,1	59,4
Maart "	125,00	78,2	-/3,75	10,5	8,30	44,3	25,50	41,5	45	53,3	18,62 ⁵	51,9	107	140	66,5	59,1
April "	125,00	78,2	-/3,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	24,75	40,3	43	50,9	17,50	48,8	110	138	65,8	58,4
Mei "	125,00	78,2	-/3,125	8,8	8,50	45,3	25	40,7	40,25	47,6	15,37 ⁵	42,9	114	111	65,8	56,8
Juni "	110,00	68,9	-/3,125	8,8	8,57 ⁵	45,7	25,75	42,0	39,50	46,7	14,12 ⁵	39,4	127	133	64,5	56,8
6 Juli "	110,00	68,9	-/3,25	9,1	8,87 ⁵	47,3	27	44,0	37 ²	43,8	16,12 ⁵	44,9				
13 "	110,00	68,9	-/3,0625	8,6	8,75	46,7	27	44,0	38,75 ³	45,9	15,25	42,5				
20 "	110,00	68,9	-/3	8,4	8,87 ⁵	47,3	27	44,0			14,87 ⁵	40,1				
27 "	110,00	68,9	-/2,875	8,1	8,62 ⁵	46,0	27	44,0			13,87 ⁵	38,7				

¹⁾ Jaar- en maandgem. afger. op ½ pence. ²⁾ 2 Juli. ³⁾ 16 Juli.